

Dokument s plenarne sjednice

A9-0243/2022

12.10.2022

IZVJEŠĆE

o Prijedlogu odluke Vijeća o smjernicama za politike zapošljavanja država članica
(COM(2022)0241 – C9-0199/2022 – 2022/0165(NLE))

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

Izvjestiteljica za mišljenje: Alicia Homs Ginel

Oznake postupaka

- * Postupak savjetovanja
- *** Postupak suglasnosti
- ***I Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje)
- ***II Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje)
- ***III Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje)

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Izmjene nacрта akta

Amandmani Parlamenta u obliku dvaju stupaca

Brisanja su označena ***podebljanim kurzivom*** u lijevom stupcu. Izmjene su označene ***podebljanim kurzivom*** u oboma stupcima. Novi tekst označen je ***podebljanim kurzivom*** u desnom stupcu.

U prvom i drugom retku zaglavlja svakog amandmana naznačen je predmetni odlomak iz nacrtu akta koji se razmatra. Ako se amandman odnosi na postojeći akt koji se želi izmijeniti nacrtom akta, zaglavlje sadrži i treći redak u kojem se navodi postojeći akt te četvrti redak u kojem se navodi odredba akta na koju se izmjena odnosi.

Amandmani Parlamenta u obliku pročišćenog teksta

Novi dijelovi teksta označuju se ***podebljanim kurzivom***. Brisani dijelovi teksta označuju se oznakom ■ ili su precrtani. Izmjene se naznačuju tako da se novi tekst označi ***podebljanim kurzivom***, a da se zamijenjeni tekst izbriše ili precrta.

Iznimno, izmjene strogo tehničke prirode koje unesu nadležne službe prilikom izrade konačnog teksta ne označuju se.

SADRŽAJ

	Stranica
NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	5
POSTUPAK U NADLEŽNOM ODBORU	57
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	58

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o Prijedlogu odluke Vijeća o smjernicama za politike zapošljavanja država članica (COM(2022)0241 – C9-0199/2022 – 2022/0165(NLE))

(Savjetovanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije Vijeću (COM(2022)0241),
 - uzimajući u obzir članak 148. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u skladu s kojim se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C9-0199/2022),
 - uzimajući u obzir članak 82. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (A9-0243/2022),
1. prihvaća Prijedlog Komisije s predloženim izmjenama;
 2. poziva Komisiju da shodno tomu izmijeni svoj Prijedlog u skladu s člankom 293. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
 3. pozdravlja prijedlog Komisije o ažuriranim smjernicama u pogledu zapošljavanja za države članice, posebno njegovu odlučnu usmjerenost na okruženje nakon pandemije bolesti COVID-19, na osiguravanje da zelena i digitalna tranzicija budu društveno pravedne i ekonomski održive te na nedavne političke inicijative kao odgovor na invaziju Rusije na Ukrajinu; u cilju jačanja demokratskog odlučivanja ponavlja svoj poziv da ga se ravnopravno s Vijećem uključi u utvrđivanje integriranih smjernica na razini Unije, u skladu s njegovom zakonodavnom rezolucijom od 10. srpnja 2020. o Prijedlogu odluke Vijeća o smjernicama za politike zapošljavanja država članica;
 4. poziva Vijeće da ga obavijesti ako se namjerava udaljiti od teksta koji je Parlament prihvatio;
 5. traži od Vijeća da se ponovno savjetuje s Parlamentom ako namjerava bitno izmijeniti Prijedlog Komisije;
 6. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću i Komisiji.

Amandman 1

Prijedlog odluke
Uvodna izjava -1. (nova)

(-1) Kako bi se stvorile sinergije i potaknule ambiciozne politike na razini država članica, važno je smjernice za zapošljavanje iz priloga ovoj Odluci uskladiti s glavnim ciljevima Unije u pogledu zapošljavanja, vještina i smanjenja siromaštva do 2030., koje su čelnici Unije, institucije Unije, socijalni partneri i predstavnici civilnog društva dogovorili 2021. na sastanku na vrhu u Portu.

^{1a} Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 10. srpnja 2020. o Prijedlogu odluke Vijeća o smjernicama za politike zapošljavanja država članica.

Amandman 2

Prijedlog odluke Uvodna izjava 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(1) **Države članice i Unija trebaju** raditi na razvoju usklađene strategije **zapošljavanja** te, posebice, na promicanju **kvalificirane, osposobljene i prilagodljive radne snage** te tržišta rada koja su usmjerena na budućnost i **koja se mogu prilagoditi gospodarskim promjenama** u svrhu ostvarenja **ciljeva** pune zaposlenosti i društvenog napretka, **uravnoteženog rasta**, visoke razine zaštite te poboljšanja kvalitete okoliša utvrđenih u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). Države članice trebaju promicanje zapošljavanja smatrati predmetom od zajedničkog interesa te trebaju u Vijeću usklađivati svoje djelovanje u tom pogledu, uzimajući u obzir nacionalne prakse s obzirom na odgovornost socijalnih partnera.

(1) **Unija treba** raditi na razvoju usklađene strategije **za visoke razine zaposlenosti** te, posebice, na promicanju **uzlazne ekonomske i socijalne konvergencije, kvalitetnog zapošljavanja i poboljšanja radnih uvjeta, podupiranjem i dopunjavanjem aktivnosti država članica** te tržišta rada koja su usmjerena na budućnost, **mogu se prilagoditi promjenama, uključiva su, otporna i stabilna te nude mogućnosti za mobilnost i profesionalni napredak**, u svrhu ostvarenja **održivog razvoja Unije utemeljenog na uravnoteženom gospodarskom rastu i stabilnosti cijena, visoko konkurentnom socijalnom tržišnom gospodarstvu u cilju postizanja** pune zaposlenosti i društvenog napretka i visoke razine zaštite te poboljšanja kvalitete okoliša utvrđenih u članku 3.

Ugovora o Europskoj uniji (UEU) *i članku 151. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), uz istodobno poštovanje ciljeva europskog zelenog plana za postizanje klimatske neutralnosti u Uniji do 2050.* Države članice trebaju promicanje zapošljavanja smatrati predmetom od zajedničkog interesa te trebaju u Vijeću usklađivati svoje djelovanje u tom pogledu, uzimajući u obzir nacionalne prakse s obzirom na odgovornost socijalnih partnera.

Amandman 3

Prijedlog odluke Uvodna izjava 3.

Tekst koji je predložila Komisija

(3) U skladu s UFEU-om Unija je razvila i provela instrumente za koordiniranje ekonomskih politika i politika zapošljavanja. U okviru tih instrumenata smjernice za politike zapošljavanja država članica („Smjernice”) navedene u Prilogu ovoj Odluci zajedno s općim smjernicama ekonomskih politika država članica i Unije navedenima u Preporuci Vijeća (EU) 2015/1184⁵ tvore integrirane smjernice. One trebaju usmjeravati provedbu politika u državama članicama i Uniji, odražavajući međuovisnost država članica. Skup koordiniranih europskih *i* nacionalnih politika i reformi koji iz toga proizlazi treba predstavljati primjerenu kombinaciju općih održivih ekonomskih politika *i* politika zapošljavanja kojima bi se trebali ostvariti pozitivni učinci prelijevanja.

Izmjena

(3) U skladu s UFEU-om Unija je razvila i provela instrumente za koordiniranje ekonomskih politika i politika zapošljavanja. U okviru tih instrumenata smjernice za politike zapošljavanja država članica („Smjernice”) navedene u Prilogu ovoj Odluci zajedno s općim smjernicama ekonomskih politika država članica i Unije navedenima u Preporuci Vijeća (EU) 2015/1184⁵ tvore integrirane smjernice. One trebaju usmjeravati provedbu politika u državama članicama i Uniji, odražavajući međuovisnost država članica. Skup koordiniranih europskih, nacionalnih *i regionalnih* politika i reformi koji iz toga proizlazi treba predstavljati primjerenu kombinaciju općih održivih ekonomskih *i socijalnih* politika *te* politika zapošljavanja, kojima bi se trebali ostvariti pozitivni učinci prelijevanja *na društvo, tržišta rada i radnu snagu, istodobno nastojeći izbjeći bilo kakve negativne socijalne ili ekonomske posljedice te učinkovito odgovoriti na posljedice pandemije bolesti COVID-19, ruske invazije na Ukrajinu i sve viših troškova*

života.

⁵ Preporuka Vijeća (EU) 2015/1184 od 14. srpnja 2015. o općim smjernicama ekonomskih politika država članica i Europske unije (SL L 192, 18.7.2015., str. 27.).

⁵ Preporuka Vijeća (EU) 2015/1184 od 14. srpnja 2015. o općim smjernicama ekonomskih politika država članica i Europske unije (SL L 192, 18.7.2015., str. 27.).

Amandman 4

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 3.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(3a) S ciljem daljnjeg jačanja socijalnog modela Unije, države članice trebale bi promicati pristojne plaće, ojačati kolektivno pregovaranje i osigurati uključivost tržišta rada. U tom smislu potrebno je poseban naglasak staviti na žene i ranjive skupine, odnosno djecu, mlade, starije osobe, osobe s invaliditetom, samohrane roditelje, rasne i etničke manjine, kao što su Romi i osobe migrantskog podrijetla, LGBTIQ+ osobe i osobe koje žive u regijama u nepovoljnom položaju, uključujući udaljene i ruralne regije, područja u nepovoljnom položaju, otoke i najudaljenije regije.

Amandman 5

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 3.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(3b) Kako bi se poboljšao gospodarski i društveni napredak, olakšala dvostruka tranzicija i ostvarila uključiva, konkurentna i otporna tržišta rada u Uniji, države članice trebale bi promicati kvalitetno obrazovanje, osposobljavanje,

usavršavanje i prekvalifikaciju te cjeloživotno učenje, dvojno obrazovanje usmjereno na budućnost i poboljšane mogućnosti za razvoj karijere jačanjem veza između obrazovnog sustava i tržišta rada te priznavanje vještina, znanja i kompetencija stečenih neformalnim i informalnim učenjem.

Amandman 6

Prijedlog odluke Uvodna izjava 4.

Tekst koji je predložila Komisija

(4) Smjernice su usklađene s Paktom o stabilnosti i rastu, postojećim zakonodavstvom i raznim inicijativama Unije, uključujući Uredbu Vijeća od 20. srpnja 2001.⁶, preporuke Vijeća od 10. ožujka 2014.⁷, 15. veljače 2016.⁸, 19. prosinca 2016.⁹, 15. ožujka 2018.¹⁰, 22. svibnja 2018.¹¹, 22. svibnja 2019.¹², 8. studenoga 2019.¹³, 30. listopada 2020.¹⁴, 24. studenoga 2020.¹⁵, 29. studenoga 2021.¹⁶, Preporuku Komisije od 4. ožujka 2021.¹⁷, Preporuku Vijeća od 14. lipnja 2021.¹⁸, Rezoluciju Vijeća od 26. veljače 2021.¹⁹, Komunikaciju Komisije od 9. prosinca 2021.²⁰, Odluku Europskog parlamenta i Vijeća od 22. prosinca 2021.²¹, **Prijedlog Direktive** Europskog parlamenta i Vijeća o primjerenim minimalnim plaćama u Europskoj uniji²², Prijedlog Preporuke Vijeća o osiguravanju pravedne tranzicije prema klimatskoj neutralnosti²³, Prijedlog Preporuke Vijeća o europskom pristupu mikrokvalifikacijama za cjeloživotno učenje i zapošljivost²⁴, Prijedlog Preporuke Vijeća o individualnim računima za učenje²⁵, Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o jačanju primjene načela jednakih plaća muškaraca i žena za jednak rad ili rad jednake vrijednosti putem transparentnosti plaća i provedbenih mehanizama²⁶, Prijedlog Direktive

Izmjena

(4) Smjernice su usklađene s Paktom o stabilnosti i rastu, **općim smjernicama ekonomskih politika** i postojećim zakonodavstvom i raznim inicijativama Unije, uključujući Uredbu Vijeća od 20. srpnja 2001.⁶ (**Direktiva o privremenoj zaštiti**), preporuke Vijeća od 10. ožujka 2014.⁷, **14. srpnja 2015^{7a}**, 15. veljače 2016.⁸, 19. prosinca 2016.⁹, 15. ožujka 2018.¹⁰, 22. svibnja 2018.¹¹, 22. svibnja 2019.¹², 8. studenoga 2019.¹³, 30. listopada 2020.¹⁴, 24. studenoga 2020.¹⁵, 29. studenoga 2021.¹⁶, Preporuku Komisije od 4. ožujka 2021.¹⁷, Preporuku Vijeća od 14. lipnja 2021.¹⁸, Rezoluciju Vijeća od 26. veljače 2021.¹⁹, Komunikaciju Komisije od 9. prosinca 2021.²⁰, Odluku Europskog parlamenta i Vijeća od 22. prosinca 2021.²¹, **Direktivu** Europskog parlamenta i Vijeća o primjerenim minimalnim plaćama u Europskoj uniji²², Prijedlog Preporuke Vijeća o osiguravanju pravedne tranzicije prema klimatskoj neutralnosti²³, Prijedlog Preporuke Vijeća o europskom pristupu mikrokvalifikacijama za cjeloživotno učenje i zapošljivost²⁴, Prijedlog Preporuke Vijeća o individualnim računima za učenje²⁵, Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o jačanju primjene načela jednakih plaća muškaraca i žena za

Europskog parlamenta i Vijeća o poboljšanju radnih uvjeta u radu putem platformi²⁷ i Prijedlog Preporuke Vijeća o učenju za okolišnu održivost²⁸.]

jednak rad ili rad jednake vrijednosti putem transparentnosti plaća i provedbenih mehanizama²⁶, ***Direktivu Europskog parlamenta i Vijeća o poboljšanju rodne ravnoteže među neizvršnim direktorima trgovačkih društava uvrštenih na burzama te o drugim povezanim mjerama***^{26a}, Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o poboljšanju radnih uvjeta u radu putem platformi²⁷, ***Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Socijalnog fonda za klimatsku politiku***^{27a} i Prijedlog Preporuke Vijeća o učenju za okolišnu održivost²⁸.]

⁶ Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba, (SL L 212, 7.8.2001., str. 12.–23.).

⁷ Preporuka Vijeća od 10. ožujka 2014. o kvalitativnom okviru za pripravništvo (SL C 88, 27.3.2014., str. 1.).

⁸ Preporuka Vijeća od 15. veljače 2016. o integriranju dugotrajno nezaposlenih osoba na tržište rada (SL C 67, 20.2.2016., str. 1.).

⁹ Preporuka Vijeća od 19. prosinca 2016. o oblicima usavršavanja: nove prilike za odrasle (SL C 484, 24.12.2016., str. 1.).

¹⁰ Preporuka Vijeća od 15. ožujka 2018. o europskom okviru za kvalitetna i učinkovita naukovanja. (SL C 153, 2.5.2018., str. 1.).

¹¹ Preporuka Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje (SL C 189, 4.6.2018., str. 1.).

¹² Preporuka Vijeća od 22. svibnja 2019. o

⁶ Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba, (SL L 212, 7.8.2001., str. 12.–23.).

⁷ Preporuka Vijeća od 10. ožujka 2014. o kvalitativnom okviru za pripravništvo (SL C 88, 27.3.2014., str. 1.).

^{7a} ***Preporuka Vijeća (EU) 2015/1184 o općim smjernicama ekonomskih politika država članica i Europske unije (SL L 192, 18.7.2015., str. 27.)***.

⁸ Preporuka Vijeća od 15. veljače 2016. o integriranju dugotrajno nezaposlenih osoba na tržište rada (SL C 67, 20.2.2016., str. 1.).

⁹ Preporuka Vijeća od 19. prosinca 2016. o oblicima usavršavanja: nove prilike za odrasle (SL C 484, 24.12.2016., str. 1.).

¹⁰ Preporuka Vijeća od 15. ožujka 2018. o europskom okviru za kvalitetna i učinkovita naukovanja. (SL C 153, 2.5.2018., str. 1.).

¹¹ Preporuka Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje (SL C 189, 4.6.2018., str. 1.).

¹² Preporuka Vijeća od 22. svibnja 2019. o

visokokvalitetnim sustavima ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (SL C 189, 5.6.2019., str. 4.).

¹³ Preporuka Vijeća od 8. studenoga 2019. o pristupu radnika i samozaposlenih osoba socijalnoj zaštiti (SL C 387, 15.11.2019., str. 1.).

¹⁴ Preporuka Vijeća od 30. listopada 2020. o lakšem prelasku u svijet rada – jačanje Garancije za mlade te o zamjeni Preporuke Vijeća od 22. travnja 2013. o uspostavi Garancije za mlade (SL C 372, 4.11.2020., str. 1.).

¹⁵ Preporuka Vijeća od 24. studenoga 2020. o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (SOO) za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost (SL C 417, 2.12.2020., str. 1.).

¹⁶ Preporuka Vijeća od 29. studenoga 2021. o pristupima kombiniranog učenja za visokokvalitetno i uključivo osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje (SL C 66, 26.2.2021., str. 1.–21.)

¹⁷ Preporuka Komisije (EU) 2021/402 od 4. ožujka 2021. o učinkovitoj aktivnoj potpori zapošljavanju nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (EASE) (SL L 80, 8.3.2021., str. 1.).

¹⁸ Preporuka Vijeća (EU) 2021/1004 od 14. lipnja 2021. o uspostavi europskog jamstva za djecu (SL L 223, 22.6.2021., str. 14.).

¹⁹ Rezolucija Vijeća o strateškom okviru za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja u smjeru europskog prostora obrazovanja i šire (2021.–2030.), SL C 66, 26.2.2021., str. 1.–21.

²⁰ Komunikacija Komisije (EU) 2021/778 od 9. prosinca 2021. Izgradnja gospodarstva za ljude: akcijski plan za socijalnu ekonomiju

²¹ Odluka (EU) 2021/2316 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. prosinca 2021 o Europskoj godini mladih (2022) (SL L 462,

visokokvalitetnim sustavima ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (SL C 189, 5.6.2019., str. 4.).

¹³ Preporuka Vijeća od 8. studenoga 2019. o pristupu radnika i samozaposlenih osoba socijalnoj zaštiti (SL C 387, 15.11.2019., str. 1.).

¹⁴ Preporuka Vijeća od 30. listopada 2020. o lakšem prelasku u svijet rada – jačanje Garancije za mlade te o zamjeni Preporuke Vijeća od 22. travnja 2013. o uspostavi Garancije za mlade (SL C 372, 4.11.2020., str. 1.).

¹⁵ Preporuka Vijeća od 24. studenoga 2020. o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (SOO) za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost (SL C 417, 2.12.2020., str. 1.).

¹⁶ Preporuka Vijeća od 29. studenoga 2021. o pristupima kombiniranog učenja za visokokvalitetno i uključivo osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje (SL C 66, 26.2.2021., str. 1.–21.)

¹⁷ Preporuka Komisije (EU) 2021/402 od 4. ožujka 2021. o učinkovitoj aktivnoj potpori zapošljavanju nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (EASE) (SL L 80, 8.3.2021., str. 1.).

¹⁸ Preporuka Vijeća (EU) 2021/1004 od 14. lipnja 2021. o uspostavi europskog jamstva za djecu (SL L 223, 22.6.2021., str. 14.).

¹⁹ Rezolucija Vijeća o strateškom okviru za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja u smjeru europskog prostora obrazovanja i šire (2021.–2030.) (SL C 66, 26.2.2021., str. 1.–21.).

²⁰ Komunikacija Komisije (EU) 2021/778 od 9. prosinca 2021. Izgradnja gospodarstva za ljude: akcijski plan za socijalnu ekonomiju

²¹ Odluka (EU) 2021/2316 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. prosinca 2021. o Europskoj godini mladih (2022.) (SL

28.12.2021., str. 1.–9.).

²² COM/2020/682 final

²³ COM/2021/801 final

²⁴ COM/2021/770 final

²⁵ COM/2021/773 final

²⁶ COM/2021/93 final

²⁷ COM/2021/762 final

²⁸ COM/2022/11 final

Amandman 7

Prijedlog odluke Uvodna izjava 5.

Tekst koji je predložila Komisija

(5) U okviru europskog semestra **različiti se instrumenti** kombiniraju unutar krovnog okvira za integrirano multilateralno usklađivanje ekonomskih politika i politika zapošljavanja. Nastojeći ostvariti okolišnu održivost, produktivnost, pravednost i stabilnost, europski semestar **obuhvaća** načela europskog stupa socijalnih prava i njegovog sredstva za nadzor – pregleda socijalnih pokazatelja te **je njime predviđena čvrsta suradnja** sa socijalnim partnerima, civilnim društvom i drugim dionicima. Njime se **podupire** ostvarivanje ciljeva održivog razvoja. Ekonomske politike i politike zapošljavanja Unije i država članica trebale bi biti usko povezane s pravednom tranzicijom Europe prema klimatski neutralnom, okolišno održivom i digitalnom gospodarstvu **te bi njima trebalo poboljšati konkurentnost, osigurati primjerene radne uvjete, poticati inovacije, promicati socijalnu pravdu i jednake** mogućnosti te **suzbijati**

PE734.279v02-00

L 462, 28.12.2021., str. 1.–9.).

²² Još nije objavljeno u Službenom listu Europske unije.

²³ COM/2021/801 final

²⁴ COM/2021/770 final

²⁵ COM/2021/773 final

²⁶ COM/2021/93 final

^{26a} Još nije objavljeno u Službenom listu Europske unije.

²⁷ COM/2021/762 final

^{27a} COM/2021/568 final

²⁸ COM/2022/11 final

Izmjena

(5) **Ti se različiti instrumenti u** okviru europskog semestra kombiniraju unutar krovnog okvira za integrirano multilateralno usklađivanje **i praćenje** ekonomskih politika, politika zapošljavanja **te socijalnih i okolišnih politika**. Nastojeći ostvariti okolišnu održivost, produktivnost, **uključivost**, pravednost i stabilnost, europski semestar **trebao bi dodatno uključivati** načela europskog stupa socijalnih prava („europski stup”), **uključujući načelo br. 11 o skrbi za djecu i potpori djeci** i njegovog sredstva za nadzor – pregleda socijalnih pokazatelja te **omogućiti čvrstu suradnju** sa socijalnim partnerima, civilnim društvom i drugim dionicima. Njime **bi se trebalo poduprijeti** ostvarivanje **UN-ovih** ciljeva održivog razvoja, **uključujući cilj održivog razvoja br. 1 „Svijet bez siromaštva”, cilj br. 4 „Kvalitetno obrazovanje”, cilj br. 5 „Rodna ravnopravnost”, cilj br. 7 „Pristupačna energija iz čistih izvora”, cilj br. 8 „Dostojanstven rad i ekonomski**

12/58

RR\1264937HR.docx

nejednakosti i *regionalne razlike*.

rast” i cilj br. 10 „Smanjenje nejednakosti”. Trebalo bi osigurati uključivo i pravedno kvalitetno obrazovanje i mogućnosti cjeloživotnog učenja za sve te ih uključiti u politike zapošljavanja i socijalne politike. Rodna ravnopravnost trebala bi biti uključena u sve politike Unije. Indeks rodne ravnopravnosti mogao bi poslužiti kao jedan od alata europskog semestra za praćenje napretka u postizanju ciljeva zapošljavanja i socijalnih ciljeva te za mjerenje rodnog učinka politika zapošljavanja i socijalnih politika.

Ekonomске politike i politike zapošljavanja Unije i država članica trebale bi biti usko povezane s pravednom *i poštenom* tranzicijom Europe prema klimatski neutralnom, okolišno održivom, *socijalno uključivom* i digitalnom gospodarstvu, *uz osiguravanje uzlazne socijalne konvergencije, poboljšavanje konkurentnosti na održiv način, podržavanje MSP-ova, uključujući mikropoduzeća, osiguravanje dostojanstvenih radnih uvjeta i otpornih sustava socijalne zaštite, poticanje inovacija, promicanje socijalne pravde i jednakih mogućnosti za sve, iskorjenjivanje siromaštva, podržavanje djece i mladih i ulaganje u njih te suzbijanje socijalne isključenosti, nejednakosti, intersekcijske diskriminacije i regionalnih razlika, posebno u odnosu na udaljene i najudaljenije regije. Potrebno je osigurati kvalitetno i održivo zapošljavanje u bliskoj suradnji sa socijalnim partnerima, na temelju zakonodavnih inicijativa ili revizije postojećeg zakonodavstva, ovisno o slučaju, posebno u pogledu rada na daljinu, roditeljskog dopusta i dopusta povezanog sa skrbi, zdravlja i sigurnosti na radu, umjetne inteligencije na radnom mjestu, europske strategije za borbu protiv siromaštva te općeg pravnog okvira za podugovaranje, uz veću transparentnost i preporuke o odgovornosti. Europski socijalni partneri u kontekstu Okvirnog*

sporazuma o digitalizaciji trenutano raspravljaju o zakonodavnom aktu Unije o pravu na isključivanje. Ta bi rasprava trebala rezultirati minimalnim standardima i uvjetima kako bi se zajamčilo da radnici mogu doista ostvariti svoje pravo na isključivanje i da bi se regulirala upotreba postojećih i novih digitalnih alata u poslovne svrhe. Na razini Unije trebalo bi uvesti zajednički pravni okvir kojim bi se osigurala pravedna naknada za stažiranje, pripravnštvo i naukovanje kako bi se izbjeglo iskorištavanje mladih radnika i kršenje njihovih prava. Države članice trebale bi stažistima, pripravnicima i vježbenicima osigurati dostojanstvene radne uvjete i pristup socijalnoj zaštiti.

Amandman 8

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 5.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(5a) Kako bi se učinkovito iskorijenili rizici na radnom mjestu, trebalo bi zaštititi i mentalno i fizičko zdravlje; posebnu pozornost trebalo bi posvetiti izloženosti radnika štetnim tvarima, ali i dugom radnom vremenu, psihosocijalnom pritisku, lošem položaju tijela, repetitivnim radnjama i dizanju velikih tereta. Poboljšanje zdravlja i sigurnosti na radu ključno je za osiguravanje dostojanstvenih radnih uvjeta, posebno s obzirom na demografske promjene i već postojeći nedostatak kvalificiranih radnika. Stoga postoji hitna potreba za kvalitetnim, sigurnim i održivim zapošljavanjem u skladu s rezolucijama Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o novom strateškom okviru EU-a za zdravlje i sigurnost na radu nakon 2020. i od 5. srpnja 2022. o mentalnom zdravlju u digitalnom svijetu rada. Trebalo bi dakle ojačati usluge medicine rada, uključujući

Amandman 9

Prijedlog odluke Uvodna izjava 6.

Tekst koji je predložila Komisija

(6) Klimatske promjene i izazovi povezani s okolišem, potreba za **ubrzanjem** energetske neovisnosti i osiguravanjem otvorene strateške autonomije Europe, globalizacija, digitalizacija, umjetna inteligencija, porast rada na daljinu, ekonomija platformi i **demografske promjene** preobražavaju europska gospodarstva i društva. Unija i njezine države članice trebaju surađivati kako bi djelotvorno i proaktivno pristupile tim strukturnim kretanjima i, **prema potrebi**, prilagoditi postojeće sustave i povezane politike, prepoznajući blisku međuovisnost gospodarstava i tržišta rada država članica. Za to je potrebno koordinirano, ambiciozno i učinkovito djelovanje u okviru politika na razini Unije i na nacionalnoj razini, u skladu s UFEU-om i **odredbama Unije o gospodarskom upravljanju te uz primjenu** europskog stupa socijalnih prava. Takvim bi **djelovanjem** u okviru politika trebalo obuhvatiti poticanje održivog ulaganja, ponovno zalaganje za primjereno raspoređene strukturne reforme koje potiču gospodarski rast, otvaranje kvalitetnih radnih mjesta, produktivnost, **primjerene** radne uvjete, socijalnu i teritorijalnu koheziju, uzlaznu konvergenciju, otpornost i provedbu fiskalne odgovornosti uz potporu postojećih programa financiranja EU-a te posebice Mehanizma za oporavak i otpornost te fondova kohezijske politike (uključujući Europski socijalni fond plus i Europski fond za regionalni razvoj) i Fonda za pravednu tranziciju. U okviru tog djelovanja trebalo bi kombinirati mjere koje se odnose na ponudu i potražnju te

Izmjena

(6) Klimatske promjene i izazovi povezani s okolišem, potreba za **postizanjem** energetske neovisnosti i **društveno pravedne zelene tranzicije te za** osiguravanjem otvorene strateške autonomije Europe, globalizacija, digitalizacija, umjetna inteligencija, porast rada na daljinu, ekonomija platformi, **demografske promjene i utjecaj ruske invazije na Ukrajinu korjenito** preobražavaju europska gospodarstva i društva. Unija i njezine države članice trebaju surađivati kako bi djelotvorno i proaktivno pristupile tim strukturnim kretanjima i **porastu inflacije te** prilagoditi postojeće sustave i povezane politike, prepoznajući blisku međuovisnost gospodarstava i tržišta rada država članica. Za to je potrebno koordinirano, **međusektorsko**, ambiciozno i učinkovito djelovanje u okviru politika na razini Unije **te** na nacionalnoj **i regionalnoj** razini **koje uključuje socijalne partnere**, u skladu s UFEU-om i **načelom supsidijarnosti, europskim stupom i ciljevima utvrđenima u Akcijskom planu Komisije za provedbu europskog stupa socijalnih prava od 4. ožujka 2021. („Akcijski plan”) te odredbama Unije o gospodarskom upravljanju**. Takvim bi **djelovanjima** u okviru politika trebalo obuhvatiti poticanje održivog **javnog i privatnog** ulaganja, **konkurentnost i infrastrukturu**, ponovno zalaganje za primjereno raspoređene strukturne reforme koje potiču **održiv i uključiv** gospodarski rast, otvaranje **novih** kvalitetnih radnih mjesta, produktivnost, **dostojanstvene** radne uvjete, socijalnu i

pritom voditi računa o njihovu utjecaju na okoliš, zapošljavanje i društvo.

teritorijalnu koheziju, uzlaznu *socijalnu* konvergenciju *i gospodarski prosperitet, socijalnu pravdu, jednake mogućnosti i uključenost, pravednu mobilnost radne snage*, otpornost i provedbu fiskalne *i socijalne* odgovornosti uz potporu postojećih programa financiranja EU-a te posebice Mehanizma za oporavak i otpornost te fondova kohezijske politike (uključujući Europski socijalni fond plus i Europski fond za regionalni razvoj) i Fonda za pravednu tranziciju. U okviru tog djelovanja trebalo bi kombinirati mjere koje se odnose na ponudu i potražnju te pritom voditi računa o njihovu utjecaju na okoliš, zapošljavanje i društvo. *Aktivacija opće „klauzule o odstupanju” iz Pakta o stabilnosti i rastu s obzirom na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19 u ožujku 2020. omogućila je državama članicama da brzo reagiraju i donesu hitne mjere za ublažavanje gospodarskih i socijalnih posljedica pandemije. Zbog posebne prirode makroekonomskog šoka koji je posljedica ruske invazije na Ukrajinu te trenutačne krize povezane s troškovima života, državama članicama i dalje je potreban fiskalni manevarski prostor. Stoga, u skladu s mišljenjem Komisije, trenutačni kontekst opravdava produljenje opće klauzule o odstupanju do kraja 2023. i njezinu deaktivaciju od 2024. Države članice trebale bi u potpunosti iskoristavati potencijal koji nudi opća klauzula o odstupanju kako bi se pružila podrška poduzećima koja se suočavaju s poteškoćama ili nedostatkom likvidnosti, posebno malim i srednjim poduzećima, uključujući mikropoduzeća, kako bi se donijele ciljane mjere za očuvanje radnih mjesta, plaća i radnih uvjeta te ulaganje u ljude i sustave socijalne skrbi. Trebalo bi na vrijeme ocijeniti potencijalni rizik za javne financije koji proizlazi iz tog produljenja, kao i moguće negativne socijalne posljedice deaktivacije te klauzule. Stoga bi trebalo provesti reviziju Pakta o stabilnosti i rastu.*

Amandman 10

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 6.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(6a) Iako bi rad na daljinu mogao poboljšati ravnotežu između poslovnog i privatnog života, smanjiti potrošnju fosilnih goriva, poboljšati kvalitetu zraka, nadići zemljopisna ograničenja i prethodno isključenim skupinama radnika omogućiti pristup tržištu rada, postoji rizik da bi mogao zamagliti granice između radnog vremena i privatnog života, što bi moglo negativno utjecati na temeljna prava radnika te na njihovo fizičko i mentalno zdravlje. Slično tome, rješenja koja se temelje na umjetnoj inteligenciji mogla bi poboljšati radne uvjete i kvalitetu života, olakšati pristupačnost za osobe s invaliditetom i predvidjeti kretanja na tržištu rada; međutim, uz njih se vežu pitanja u pogledu privatnosti, kontrole osobnih podataka, zdravlja i sigurnosti na radu, diskriminacije pri zapošljavanju te pojačavanja rasnog i rodnog profiliranja, o čemu bi trebalo voditi računa.

Amandman 11

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 7.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(7) Europski parlament, Vijeće i Komisija proglasili su europski stup **socijalnih prava**²⁹. U okviru tog stupa utvrđeno je dvadeset načela i prava kao potpora pravednim tržištima rada i sustavima socijalne skrbi te njihovu dobrom funkcioniranju, koji su razvrstani u tri kategorije: jednakih mogućnosti i

(7) Europski parlament, Vijeće i Komisija proglasili su europski stup. U okviru tog stupa utvrđeno je dvadeset načela i prava kao potpora pravednim tržištima rada i sustavima socijalne skrbi te njihovu dobrom funkcioniranju, koji su razvrstani u tri kategorije: jednakih mogućnosti i pristupa tržištu rada,

pristupa tržištu rada, pravednih radnih uvjeta te socijalne zaštite i uključenosti. Ta načela i prava temelj su strateškog usmjerenja Unije i omogućuju tranziciju prema klimatskoj neutralnosti i održivosti okoliša, digitalizaciju i demografske promjene koje su društveno poštene i pravedne. **Europski stup socijalnih prava**, s pratećim pregledom socijalnih pokazatelja, predstavlja referentni okvir za praćenje uspješnosti država članica u području zapošljavanja i socijalnih pitanja, za poticanje reformi na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini i za postizanje ravnoteže između „socijalnog” i „tržišnog” u današnjem *modernom* gospodarstvu, među ostalim promicanjem *socijalne ekonomije*. **Komisija je 4. ožujka 2021. predstavila Akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava („Akcijski plan”), uključujući** ambiciozne, no ipak realistične glavne i dodatne ciljne vrijednosti za 2030. u području zapošljavanja, vještina, obrazovanja i smanjenja siromaštva te revidirani pregled socijalnih pokazatelja.

pravednih radnih uvjeta te socijalne zaštite i uključenosti. Ta načela i prava temelj su strateškog usmjerenja Unije i omogućuju tranziciju prema klimatskoj neutralnosti i održivosti okoliša, digitalizaciju i demografske promjene koje su društveno *i zemljopisno* poštene i pravedne. Europski stup, s pratećim pregledom socijalnih pokazatelja, predstavlja referentni okvir za praćenje uspješnosti država članica u području zapošljavanja i socijalnih pitanja, za poticanje reformi na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini i za postizanje ravnoteže između „socijalnog” i „tržišnog” u današnjem gospodarstvu, među ostalim promicanjem *socijalnog te zelenog, digitalnog i kružnog gospodarstva*. Akcijski plan **uključuje** ambiciozne, no ipak realistične glavne i dodatne ciljne vrijednosti za 2030. u području zapošljavanja, vještina, obrazovanja i smanjenja siromaštva te revidirani pregled socijalnih pokazatelja. ***U tom bi pogledu na razini Unije te na nacionalnoj i regionalnoj razini trebalo osigurati pravednu mobilnost radnika te prenosivost prava i povlastica zahvaljujući boljoj zaštiti mobilnih radnika, uključujući prekogranične i sezonske radnike, učinkovitijim inspektoratima rada te uvođenju učinkovitih digitalnih rješenja.***

²⁹ *Međuinstitucijski proglas o europskom stupu socijalnih prava (SL C 428, 13.12.2017., str. 10.).*

Amandman 12

Prijedlog odluke

Uvodna izjava 8.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(8a) Za budućnost djece, održivi razvoj društva te pozitivan demografski razvoj koji djeci osigurava zdrav okoliš i sigurnu

klimu ključne su politike prilagođene obitelji i socijalna ulaganja u djecu, koja ih štite od siromaštva i svoj djeci omogućuju pristup njihovim pravima, kao što su dostupnost kvalitetne skrbi za djecu te predškolskog odgoja i obrazovanja. Države članice trebale bi iskorijeniti siromaštvo djece i usmjeriti svoje napore na učinkovitu provedbu Preporuke Vijeća (EU) 2021/1004 od 14. lipnja 2021. o uspostavi europskog jamstva za djecu^{1a} i nacionalnih akcijskih planova donesenih u skladu s njom kako bi se osigurao pristup besplatnim kvalitetnim uslugama za svu djecu kojoj je potrebna pomoć, čime bi se djeci osigurao jednak i stvaran pristup besplatnoj zdravstvenoj skrbi, besplatnom obrazovanju, besplatnoj skrbi za djecu, odgovarajućem stanovanju i zdravoj prehrani. U tu bi svrhu financiranje iz europskog jamstva za djecu trebalo hitno povećati namjenskim proračunom od najmanje 20 milijardi EUR, kao što je Europski parlament u više navrata zatražio. Europsko jamstvo za djecu trebalo bi bez odgode uključiti u sva područja političkog djelovanja te bi trebalo povećati financiranje dječjih prava, uz potpuno iskorištavanje postojećih politika i fondova Unije. Države članice trebale bi dodatno potaknuti ulaganja u održiva, kvalitetna radna mjesta i usvojiti sveobuhvatan pristup za potporu roditeljima djece kojima je potrebna pomoć. Kao nastavak na Komisijin Prijedlog preporuke Vijeća o adekvatnom minimalnom dohotku kojim se osigurava aktivno uključivanje, Prijedlog direktive o programima minimalnog dohotka mogao bi doprinijeti cilju smanjenja siromaštva za barem polovinu u svim državama članicama do 2030.

^{1a} Preporuka Vijeća (EU) 2021/1004 od 14. lipnja 2021. o uspostavi europskog jamstva za djecu (SL L 223, 22.6.2021.,

str. 14.).

Amandman 13
Prijedlog odluke

Uvodna izjava 8.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(8b) Beskućništvo je jedan od najekstremnijih oblika socijalne isključenosti, koji negativno utječe na tjelesno i mentalno zdravlje, dobrobit i kvalitetu života ljudi te na njihov pristup zapošljavanju i drugim gospodarskim i socijalnim uslugama. Europski parlament, Komisija, nacionalna, regionalna i lokalna tijela te organizacije civilnog društva na razini Unije složili su se da će pokrenuti Europsku platformu za borbu protiv beskućništva. S obzirom na konačni cilj da se beskućništvo okonča do 2030., obvezali su se provoditi načelo „stanovanje na prvom mjestu”, promicati sprečavanje beskućništva i osigurati pristup primjerenom, sigurnom i cjenovno pristupačnom stanovanju i uslugama podrške za beskućnike te istodobno pripremiti potrebne mjere politike oslanjajući se na odgovarajuće financiranje na nacionalnoj razini i razini Unije. Države članice trebale bi ujedno raditi na osiguravanju pristupa dostojanstvenom i cjenovno pristupačnom stanovanju za sve putem nacionalnih planova za cjenovno pristupačno stanovanje, koji bi trebali biti dio nacionalnih programa reformi.

Amandman 14

Prijedlog odluke
Uvodna izjava 9.

(9) Nakon ruske invazije na Ukrajinu Europsko vijeće u svojim je zaključcima od 24. veljače 2022. osudilo postupke Rusije kojima se nastoji ugroziti europska i globalna sigurnost i stabilnost te izrazilo solidarnost s ukrajinskim narodom, naglašavajući kršenje međunarodnog prava i načela Povelje UN-a. U trenutačnom kontekstu privremena zaštita, odobrena u skladu s Odlukom Vijeća od 4. ožujka 2022.³⁰ o aktiviranju Direktive o privremenoj zaštiti³¹, potrebna je s obzirom na razmjer priljeva izbjeglica i raseljenih osoba. Time se ukrajinskim izbjeglicama omogućuje da u cijeloj Uniji uživaju usklađena prava koja im pružaju odgovarajuću razinu zaštite, uključujući prava boravka, pristup tržištu rada i integraciju na njega, pristup obrazovanju i osposobljavanju, pristup stanovanju, kao i sustavima socijalne sigurnosti, zdravstvenoj skrbi, socijalnoj skrbi ili drugoj pomoći te sredstvima za život. Sudjelovanjem na europskim tržištima rada ukrajinski izbjeglice mogu pridonijeti jačanju gospodarstva EU-a i pomoći svojoj zemlji i ljudima kod kuće. Stečeno iskustvo i vještine u budućnosti mogu pridonijeti ponovnoj izgradnji Ukrajine. Za djecu i adolescente bez pratnje privremena zaštita daje pravo na zakonsko skrbništvo i pristup odgoju i obrazovanju. Države članice trebale bi uključiti socijalne partnere u osmišljavanje, provedbu i evaluaciju mjera politike kojima je cilj pronaći rješenje za izazove u pogledu zapošljavanja i vještina koji proizlaze iz ruske invazije na Ukrajinu. Socijalni partneri imaju ključnu ulogu u ublažavanju posljedica rata u pogledu očuvanja radnih mjesta i proizvodnje.

(9) Nakon ruske invazije na Ukrajinu Europsko vijeće u svojim je zaključcima od 24. veljače 2022. osudilo postupke Rusije kojima se nastoji ugroziti europska i globalna sigurnost i stabilnost te izrazilo solidarnost s ukrajinskim narodom, naglašavajući kršenje međunarodnog prava i načela Povelje UN-a. U trenutačnom kontekstu privremena zaštita, odobrena u skladu s Odlukom Vijeća od 4. ožujka 2022.³⁰ o aktiviranju Direktive o privremenoj zaštiti, potrebna je s obzirom na razmjer priljeva izbjeglica i raseljenih osoba. Time se ukrajinskim izbjeglicama omogućuje da u cijeloj Uniji uživaju usklađena prava koja im pružaju odgovarajuću razinu zaštite, uključujući prava boravka, pristup tržištu rada i integraciju na njega, pristup obrazovanju i osposobljavanju, pristup stanovanju, kao i sustavima socijalne sigurnosti, zdravstvenoj skrbi, socijalnoj skrbi ili drugoj pomoći te sredstvima za život. ***U tom kontekstu posebnu pozornost treba posvetiti osobama s invaliditetom.*** Sudjelovanjem na europskim tržištima rada ukrajinski izbjeglice mogu pridonijeti jačanju gospodarstva EU-a i pomoći svojoj zemlji i ljudima kod kuće. ***Budući da većinu ukrajinskih izbjeglica čine žene i djeca, države članice trebale bi osigurati dostatnu potporu za smještaj i skrb o djeci kako bi se olakšalo njihovo uključivanje. Države članice također bi u svojoj provedbi europskog jamstva za djecu trebale djeci koja bježe iz Ukrajine osigurati pristup visokokvalitetnim besplatnim uslugama ravnopravno s vršnjacima u zemlji domaćinu.*** Stečeno iskustvo i vještine u budućnosti mogu pridonijeti ponovnoj izgradnji Ukrajine. Za djecu i adolescente bez pratnje privremena zaštita daje pravo na zakonsko skrbništvo i pristup odgoju i obrazovanju. Države članice trebale bi uključiti socijalne partnere u osmišljavanje, provedbu i

evaluaciju mjera politike kojima je cilj pronaći rješenje za izazove u pogledu zapošljavanja i vještina koji proizlaze iz ruske invazije na Ukrajinu **te priznavanja kvalifikacija**. Socijalni partneri imaju ključnu ulogu u ublažavanju posljedica rata u pogledu očuvanja radnih mjesta i proizvodnje. **Države članice trebale bi razmisliti o tome da se zaštita na temelju Direktive o privremenoj zaštiti proširi na sve izbjeglice te pružiti odgovore na pitanja poslodavaca u pogledu zapošljavanja osoba koje imaju samo privremeni status.**

³⁰ **Provedbena odluka Vijeća (EU) 2022/382 od 4. ožujka 2022. o utvrđivanju postojanja masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine u smislu članka 5. Direktive 2001/55/EZ koja ima učinak uvođenja privremene zaštite.**

³¹ Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba

³¹ Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba

Amandman 15

Prijedlog odluke Uvodna izjava 10.

Tekst koji je predložila Komisija

(10) Reforme tržišta rada, uključujući nacionalne mehanizme određivanja plaća, trebale bi ići ukorak s nacionalnim praksama socijalnog dijaloga kako bi se osigurale pravedne plaće koje omogućuju pristojan životni standard i **održiv rast**. Trebale bi omogućiti potrebnu priliku za široko razmatranje socioekonomskih čimbenika, uključujući poboljšanja u pogledu održivosti, konkurentnosti,

Izmjena

(10) Reforme tržišta rada, uključujući nacionalne mehanizme određivanja plaća, trebale bi ići ukorak s nacionalnim praksama socijalnog dijaloga kako bi se osigurale pravedne plaće koje omogućuju pristojan životni standard, **održiv rast te uzlaznu socijalnu i teritorijalnu konvergenciju**. Trebale bi omogućiti potrebnu priliku za široko razmatranje socioekonomskih čimbenika, uključujući

inovacija, otvaranja kvalitetnih radnih mjesta, radnih uvjeta, siromaštva zaposlenih, obrazovanja *i* vještina, javnog zdravlja i uključenosti te stvarnih prihoda. Mehanizmom za oporavak i otpornost te drugim fondovima EU-a u tom se smislu podupiru države članice u provedbi reformi i ulaganja koji su u skladu s prioritetima EU-a, čime europska gospodarstva i društva postaju održivija, otpornija i bolje pripremljena za zelenu i digitalnu tranziciju. Ruska invazija na Ukrajinu pogoršala je postojeće socioekonomske izazove krize uzrokovane bolešću COVID-19. Države članice i Unija trebale bi i dalje nastojati ublažiti socijalne i gospodarske učinke te učinke na zapošljavanje i osigurati socijalno pravedne i poštene tranzicije, među ostalim i zbog činjenice da će veća otvorena strateška autonomija i ubrzana zelena tranzicija pridonijeti smanjenju ovisnosti o uvozu energije i drugih strateških proizvoda/tehnologija, posebno iz Rusije. ***Neophodno je jačati otpornost i graditi uključivije i povezanije društvo*** u kojem su građani zaštićeni i znaju predviđati promjene i upravljati njima te u kojem mogu aktivno sudjelovati u društvenom i gospodarskom životu. Kako je istaknuto u Preporuci (EU) 2021/402 [i Preporuci Vijeća o osiguravanju pravedne tranzicije prema klimatskoj neutralnosti], kao potpora promjenama na tržištu rada te zbog zelene i digitalne transformacije potreban je koherentan skup aktivnih politika tržišta rada koji uključuje ***privremene*** poticaje za ***zapošljavanje i*** promjenu radnog mjesta, ***politike povezane s vještinama*** i poboljšane službe za zapošljavanje.

poboljšanja u pogledu održivosti, konkurentnosti, inovacija, otvaranja kvalitetnih radnih mjesta, ***dostojanstvenih*** radnih uvjeta, siromaštva zaposlenih, ***rodne ravnopravnosti***, obrazovanja, ***osposobljavanja***, vještina *i* ***kvalifikacija***, javnog zdravlja *i* ***socijalne*** uključenosti te stvarnih prihoda *i* ***kupovne moći***. ***Države članice stoga bi trebale poštovati pravo na kolektivno pregovaranje i djelovanje te slobodu okupljanja i udruživanja kako je utvrđeno u Povelji Europske unije o temeljnim pravima i relevantnim međunarodnim konvencijama. Nadalje, države članice trebale bi ojačati ulogu socijalnih partnera, poticati radnička vijeća i zastupanje radnika, promicati kolektivno pregovaranje i podupirati visoku gustoću sindikata i udruženja poslodavaca kako bi se osigurao uključiv i socijalno pravedan oporavak.***

Mehanizmom za oporavak i otpornost te drugim fondovima EU-a u tom se smislu podupiru države članice u provedbi reformi i ulaganja koji su u skladu s prioritetima EU-a, čime europska gospodarstva i društva postaju održivija, otpornija i bolje pripremljena za zelenu i digitalnu tranziciju. Ruska invazija na Ukrajinu pogoršala je postojeće socioekonomske izazove krize uzrokovane bolešću COVID-19. Države članice i Unija trebale bi i dalje nastojati ublažiti socijalne i gospodarske učinke te učinke na zapošljavanje i osigurati socijalno pravedne i poštene tranzicije, među ostalim i zbog činjenice da će veća otvorena strateška autonomija i ubrzana zelena tranzicija pridonijeti smanjenju ovisnosti o uvozu energije i drugih strateških proizvoda/tehnologija, posebno iz Rusije. ***U cilju jačanja otpornosti i izgradnje uključivog i otpornog društva*** u kojem su građani zaštićeni i znaju predviđati promjene i upravljati njima te u kojem mogu aktivno sudjelovati u društvenom i gospodarskom životu, ***trebalo bi uspostaviti privremeni europski paket mjera za socijalnu otpornost, kojim bi se***

*koordinirao niz mjera i sredstava za jačanje sustava socijalne skrbi i socijalne zaštite u Uniji, uključujući nastavak i refinanciranje instrumenta SURE sve dok socioekonomske posljedice ruske invazije na Ukrajinu i dalje negativno utječu na tržište rada, u skladu s Rezolucijom Europskog parlamenta od 19. svibnja 2022. o društvenim i gospodarskim posljedicama ruskog rata u Ukrajini za EU – jačanje sposobnosti EU-a za djelovanje, te instrument socijalne pomoći s povećanom javnom potporom za postojeće instrumente usmjerene na najsiromašnije osobe u našem društvu. Kako je istaknuto u Preporuci (EU) 2021/402 [i Preporuci Vijeća o osiguravanju pravedne tranzicije prema klimatskoj neutralnosti], kao potpora promjenama na tržištu rada te zbog zelene i digitalne transformacije potreban je koherentan skup aktivnih politika tržišta rada koji uključuje poticaje za promjenu radnog mjesta, **stjecanje kvalifikacija, vrednovanje i stjecanje kompetencija te obrazovanje okrenuto budućnosti, cjeloživotno učenje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, usavršavanje i prekvalifikaciju te** poboljšane službe za zapošljavanje. **Potrebna je temeljita evaluacija nacionalnih politika i programa potpore uvedenih radi ublažavanja učinaka pandemije bolesti COVID-19 kako bi se utvrdile najbolje prakse i instrumenti za budućnost.***

Amandman 16

Prijedlog odluke Uvodna izjava 11.

Tekst koji je predložila Komisija

(11) Trebalo bi **se boriti protiv svih oblika** diskriminacije, osigurati rodnu ravnopravnost i **podržati** zapošljavanje mladih. Trebalo bi osigurati pristup i

Izmjena

(11) Trebalo bi **iskorijeniti sve oblike** diskriminacije, osigurati rodnu ravnopravnost i **aktivno poticati** zapošljavanje mladih, **posebice onih u**

možnosti za sve te **smanjiti** siromaštvo i socijalnu isključenost, uključujući onu koja se odnosi na djecu i pripadnike romske zajednice, posebno osiguravanjem djelotvornog funkcioniranja tržišta rada i odgovarajućih i uključivih sustava socijalne zaštite³² te uklanjanjem prepreka uključivom obrazovanju **i osposobljavanju** usmjerenom na budućnost i sudjelovanju na tržištu rada, među ostalim putem ulaganja u rani i predškolski odgoj i obrazovanje te u digitalne vještine. U kontekstu društava koja stare, ali i s obzirom na pandemiju bolesti COVID-19 **koja je započela 2020., posebno su relevantni pravodoban** i jednak pristup **povoljnim** uslugama dugotrajne skrbi i zdravstvenim uslugama, uključujući prevenciju i promicanje zdravstvene zaštite. Trebalo bi dodatno ostvariti potencijal osoba s invaliditetom da doprinose gospodarskom rastu i socijalnom razvoju. Usvajanjem novih gospodarskih i poslovnih modela na radnim mjestima u Uniji mijenjaju se i radni odnosi. Države članice trebale bi **osigurati** da se **radnim odnosima** koji proizlaze iz novih oblika rada **održava** i **jača europski socijalni model** .

nepovoljnom položaju . Trebalo bi osigurati **jednak** pristup i mogućnosti za sve te **iskorijeniti** siromaštvo i socijalnu isključenost, uključujući onu koja se odnosi na djecu, **starije osobe, osobe s invaliditetom** i pripadnike romske zajednice, posebno osiguravanjem djelotvornog funkcioniranja tržišta rada i odgovarajućih i uključivih sustava socijalne zaštite³² te uklanjanjem prepreka uključivom obrazovanju usmjerenom na budućnost, **osposobljavanju, strukovnom obrazovanju** i **osposobljavanju te** sudjelovanju na tržištu rada, među ostalim putem ulaganja u rani i predškolski odgoj i obrazovanje te u digitalne vještine. U kontekstu društava koja stare, ali i s obzirom na pandemiju bolesti COVID-19, **posebno je potreban pravodoban, univerzalan, stvaran** i jednak pristup uslugama dugotrajne skrbi i zdravstvenim uslugama, **u skladu s rezolucijom Europskog parlamenta od 5. srpnja 2022. naslovljenom „Prema zajedničkom europskom djelovanju u području skrbi”** , uključujući prevenciju, **osobito prevenciju problema s mentalnim zdravljem na radnom mjestu u skladu s Rezolucijom Europskog parlamenta od 5. srpnja 2022. o mentalnom zdravlju u digitalnom svijetu rada** , i promicanje zdravstvene zaštite. **Preduvjet za dostojanstven radni život te aktivno i zdravo starenje jest osigurati zdravlje i sigurnost na radu te zdravu ravnotežu između poslovnog i privatnog života za radnike tijekom njihove karijere** . Trebalo bi dodatno ostvariti potencijal osoba s invaliditetom da doprinose gospodarskom rastu i socijalnom razvoju, **među ostalim razumnom prilagodbom na radnom mjestu, u skladu s Direktivom Vijeća 2000/78/EZ i Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom^{2a}** . Usvajanjem novih gospodarskih i poslovnih modela na radnim mjestima u Uniji mijenjaju se i radni odnosi. Države članice trebale bi **dodatno ojačati europski socijalni model tako** da se **svim radnicima osiguraju jednaka prava, dostojanstveni**

radni uvjeti, uključujući zdravlje i sigurnost na radu, te pristojne plaće. Svi imaju pravo na poštene, pravedne, zdrave i sigurne radne uvjete te odgovarajuću zaštitu i u digitalnom okruženju i na fizičkom radnom mjestu, bez obzira na svoj radni status, radne uvjete, trajanje radnog odnosa ili veličinu poslodavca. Štoviše, države članice trebale bi raditi na rješavanju problema iskorištavanja radnika i svih oblika nesigurnog zapošljavanja, uključujući lažno samozapošljavanje, neprijavljeni rad, zloupotrebu netipičnih ugovora i ugovora bez radnog vremena, te osigurati da su radni odnosi koji proizlaze iz novih oblika rada u skladu s europskim i nacionalnim pravom. Države članice trebale bi također riješiti problem sive ekonomije tako da neprijavljene radnike uključe u formalno gospodarstvo. Trebalo bi poticati poduzetništvo i olakšati profesionalnu mobilnost, među ostalim putem prenosivosti prava socijalne zaštite i uvođenja učinkovitih digitalnih rješenja.

³² Preporuka Vijeća od 8. studenoga 387. o pristupu radnika i samozaposlenih osoba socijalnoj zaštiti, 2019/C 387/01.

³² Preporuka Vijeća od 8. studenoga 387. o pristupu radnika i samozaposlenih osoba socijalnoj zaštiti, 2019/C 387/01.

^{32a} *Direktiva Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja (SL L 303, 2.12.2000., str. 16.).*

Amandman 17

Prijedlog odluke Uvodna izjava 12.

Tekst koji je predložila Komisija

(12) Integrirane smjernice trebale bi poslužiti kao osnova za preporuke za pojedine zemlje koje Vijeće može uputiti državama članicama. Države članice

Izmjena

(12) Integrirane smjernice trebale bi poslužiti kao osnova za preporuke za pojedine zemlje koje Vijeće može uputiti državama članicama. Države članice

moraju potpuno iskoristiti sredstva inicijative REACT-EU uspostavljena Uredbom (EU) 2020/2221³³, kojom se jačaju fondovi kohezijske politike za razdoblje 2014.–2020. i Fond europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) do 2023., a koja je zbog trenutačne krize u Ukrajini dodatno pojačana Uredbom o djelovanju kohezijske politike za izbjeglice u Europi (CARE)³⁴ i dodatnom izmjenom Uredbe o zajedničkim odredbama³⁵ u pogledu povećanog prethfinanciranja za inicijativu REACT-EU i novog jediničnog troška kako bi se ubrzala integracija osoba koje iz Ukrajine dolaze u EU³⁶. Nadalje, države članice trebale bi za programsko razdoblje 2021.–2027. u potpunosti iskoristiti Europski socijalni fond plus uspostavljen Uredbom (EU) 2021/1057³⁷, Europski fond za regionalni razvoj uspostavljen Uredbom (EU) 2021/1058³⁸, Mehanizam za oporavak i otpornost uspostavljen Uredbom (EU) 2021/241³⁹ i ostale fondove Unije, uključujući Fond za pravednu tranziciju uspostavljen Uredbom (EU) 2021/1056⁴⁰ i program InvestEU uspostavljen Uredbom (EU) 2021/523⁴¹, kako bi poticale zapošljavanje, socijalna ulaganja, socijalnu uključenost i dostupnost te kako bi promicale mogućnosti usavršavanja i prekvalifikacije radnika, cjeloživotno učenje te visokokvalitetno obrazovanje i osposobljavanje za sve, **uključujući** digitalnu pismenost i vještine. Države članice trebaju u potpunosti iskoristiti i Europski fond za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom, uspostavljen Uredbom (EU) 2021/691⁴², radi pružanja potpore radnicima koji su suvišnima postali zbog velikih restrukturiranja, kao što je pandemija bolesti COVID-19, socioekonomskih preobrazbi koje su rezultat globalnih trendova te tehnoloških i okolišnih **promjena**. Iako su integrirane smjernice upućene državama članicama i Uniji, trebalo bi ih provoditi u partnerstvu sa svim nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima, u bliskoj suradnji s

moraju potpuno iskoristiti sredstva inicijative REACT-EU uspostavljena Uredbom (EU) 2020/2221³³, kojom se jačaju fondovi kohezijske politike za razdoblje 2014.–2020. i Fond europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) do 2023., a koja je zbog trenutačne krize u Ukrajini dodatno pojačana Uredbom o djelovanju kohezijske politike za izbjeglice u Europi (CARE)³⁴ i dodatnom izmjenom Uredbe o zajedničkim odredbama³⁵ u pogledu povećanog prethfinanciranja za inicijativu REACT-EU i novog jediničnog troška kako bi se ubrzala integracija osoba koje iz Ukrajine dolaze u EU³⁶. Nadalje, države članice trebale bi za programsko razdoblje 2021.–2027. u potpunosti iskoristiti Europski socijalni fond plus uspostavljen Uredbom (EU) 2021/1057³⁷, Europski fond za regionalni razvoj uspostavljen Uredbom (EU) 2021/1058³⁸, Mehanizam za oporavak i otpornost uspostavljen Uredbom (EU) 2021/241³⁹ i ostale fondove Unije, uključujući Fond za pravednu tranziciju uspostavljen Uredbom (EU) 2021/1056⁴⁰ i program InvestEU uspostavljen Uredbom (EU) 2021/523⁴¹, kako bi poticale **održivo i kvalitetno** zapošljavanje i socijalna ulaganja, **iskorijenile siromaštvo, diskriminaciju i** socijalnu uključenost, **osigurale** dostupnost te kako bi promicale mogućnosti usavršavanja i prekvalifikacije radnika, cjeloživotno učenje te visokokvalitetno obrazovanje i osposobljavanje za sve, **posebno** digitalnu pismenost i vještine, **kako bi ih naoružali znanjem i kvalifikacijama potrebnima za digitalno, zelenije i više kružno gospodarstvo**. Države članice trebaju u potpunosti iskoristiti i Europski fond za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom, uspostavljen Uredbom (EU) 2021/691⁴², radi pružanja potpore radnicima koji su suvišnima postali zbog velikih restrukturiranja, kao što je pandemija bolesti COVID-19, socioekonomskih preobrazbi koje su rezultat globalnih trendova, **novih**

parlamentima, kao i sa socijalnim partnerima te predstavnicima civilnoga društva.

globalnih financijskih i gospodarskih kriza te tehnoloških **promjena** i okolišnih **izazova**. Iako su integrirane smjernice upućene državama članicama i Uniji, trebalo bi ih provoditi, **ispitivati** u partnerstvu sa svim nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima, u bliskoj **i aktivnoj** suradnji s parlamentima **na odgovarajućoj razini**, kao i sa socijalnim partnerima te predstavnicima civilnoga društva.

³³ Uredba (EU) 2020/2221 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. prosinca 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1303/2013 u pogledu dodatnih sredstava i provedbenih mehanizama radi pružanja pomoći u sanaciji krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te u pripremi zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva (REACT-EU) (SL L 437, 28.12.2020., str. 30.).

³³ Uredba (EU) 2020/2221 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. prosinca 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1303/2013 u pogledu dodatnih sredstava i provedbenih mehanizama radi pružanja pomoći u sanaciji krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te u pripremi zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva (REACT-EU) (SL L 437, 28.12.2020., str. 30.).

³⁴ Uredba (EU) 2022/562 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. travnja 2022. o izmjeni uredaba (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 223/2014 u pogledu djelovanja kohezijske politike za izbjeglice u Europi (CARE)

³⁴ Uredba (EU) 2022/562 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. travnja 2022. o izmjeni uredaba (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 223/2014 u pogledu djelovanja kohezijske politike za izbjeglice u Europi (CARE).

³⁵ Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.–706.).

³⁵ Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.–706.).

³⁶ Uredba (EU) 2022/613 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. travnja 2022. o izmjeni uredaba (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 223/2014 u pogledu povećanog

³⁶ Uredba (EU) 2022/613 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. travnja 2022. o izmjeni uredaba (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 223/2014 u pogledu povećanog

pretfinanciranja iz sredstava inicijative REACT-EU i uvođenja jediničnog troška.

³⁷ Uredba (EU) 2021/1057 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1296/2013 (SL L 231, 30.6.2021., str. 21.).

³⁸ Uredba (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu (SL L 231, 30.6.2021., str. 60.).

³⁹ Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.–75.).

⁴⁰ Uredba (EU) 2021/1056 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Fonda za pravednu tranziciju (SL L 231, 30.6.2021., str. 1.).

⁴¹ Uredba (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi programa InvestEU i izmjeni Uredbe (EU) 2015/1017 (SL L 107, 26.3.2021., str. 30.).

⁴² Uredba (EU) 2021/691 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1309/2013. (SL L 153, 3.5.2021., str. 48.).

Amandman 18

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 5. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice trebale bi aktivno promicati **održivo socijalno tržišno gospodarstvo te olakšavati** i podupirati ulaganja u otvaranje

pretfinanciranja iz sredstava inicijative REACT-EU i uvođenja jediničnog troška.

³⁷ Uredba (EU) 2021/1057 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1296/2013 (SL L 231, 30.6.2021., str. 21.).

³⁸ Uredba (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu (SL L 231, 30.6.2021., str. 60.).

³⁹ Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.–75.).

⁴⁰ Uredba (EU) 2021/1056 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Fonda za pravednu tranziciju (SL L 231, 30.6.2021., str. 1.).

⁴¹ Uredba (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi programa InvestEU i izmjeni Uredbe (EU) 2015/1017 (SL L 107, 26.3.2021., str. 30.).

⁴² Uredba (EU) 2021/691 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1309/2013. (SL L 153, 3.5.2021., str. 48.).

Izmjena

Države članice trebale bi aktivno promicati **punu zaposlenost koja se temelji na konkurentnom, inovativnom i održivom**

kvalitetnih radnih mjesta, **uz iskorištavanje potencijala povezanog** s digitalnom i zelenom tranzicijom, **s obzirom na** glavni cilj EU-a za 2030. u pogledu zapošljavanja. **U tu svrhu** trebale bi **smanjiti prepreke s kojima se poduzeća susreću pri zapošljavanju**, **poticati** odgovorno poduzetništvo i stvarno samozapošljavanje **te posebice** podupirati osnivanje i rast malih i srednjih poduzeća, među ostalim pristupom financiranju. Države članice trebale bi aktivno promicati razvoj i iskoristavati puni potencijal **socijalne ekonomije**, poticati socijalne inovacije i socijalna poduzeća te poticati **one** poslovne modele kojima se stvaraju kvalitetne mogućnosti zapošljavanja i socijalne koristi na lokalnoj razini, posebno u kružnom gospodarstvu **i** u područjima **koja su zbog svoje sektorske specijalizacije najviše pogođena prelaskom** na zeleno gospodarstvo.

socijalnom tržišnom gospodarstvu te podupirati ulaganja u otvaranje kvalitetnih radnih mjesta. **Države članice trebale bi provoditi pametne, ambiciozne i uključive politike zapošljavanja kako bi predvidjele nedostatak radne snage na tržištu rada te kako bi se iskoristio potencijal povezan s digitalnom i zelenom tranzicijom i ostvario** glavni cilj EU-a za 2030. u pogledu zapošljavanja. **Države članice** trebale bi **podupirati poduzeća pri zapošljavanju i poticati strukovno obrazovanje i osposobljavanje**, odgovorno poduzetništvo i stvarno samozapošljavanje, **među ostalim među ženama, mladima, starijim osobama i drugim skupinama u nepovoljnom položaju. Posebno bi trebale** podupirati osnivanje i rast malih i srednjih poduzeća, među ostalim pristupom financiranju, **izgradnjom kapaciteta i usmjeravanjem te ciljanim mjerama za zapošljavanje novog i zadržavanje postojećeg osoblja.** Države članice trebale bi **u potpunosti provesti akcijski plan za socijalnu ekonomiju i zeleni plan te** aktivno promicati razvoj i iskoristavati puni potencijal **socijalnog, zelenog i digitalnog gospodarstva**, poticati socijalne inovacije i **jačati** socijalna poduzeća te poticati poslovne modele kojima se stvaraju **prilike za održive** kvalitetne mogućnosti zapošljavanja, **posebno za skupine u nepovoljnom položaju, i stvaraju** socijalne koristi na lokalnoj razini, posebno u kružnom gospodarstvu **te u sektorima i područjima u kojima je potrebna veća potpora za prelazak na zeleno i digitalno** gospodarstvo.

Amandman 19

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 5. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 dobro osmišljenim programima

PE734.279v02-00

Izmjena

Nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 dobro osmišljenim programima

30/58

RR\1264937HR.docx

skraćenog radnog vremena i sličnim aranžmanima trebalo bi olakšavati i podupirati postupke restrukturiranja, **uz očuvanje radnih mjesta prema potrebi**, čime se pomaže **modernizaciji** gospodarstva, među ostalim razvojem povezanih vještina. Trebalo bi razmotriti dobro osmišljene poticaje za zapošljavanje i tranziciju te mjere usavršavanja i prekvalifikacije kako bi se poduprlo otvaranje radnih mjesta i tranzicije **te** riješio problem nedostatka radne snage i vještina, **među ostalim** s obzirom na digitalnu i zelenu transformaciju te učinak ruske invazije na Ukrajinu.

skraćenog radnog vremena i sličnim aranžmanima trebalo bi **očuvati radna mjesta kada je to moguće** i olakšavati i podupirati postupke restrukturiranja **te podupirati zaposlenike u tranziciji prema održivom gospodarstvu**, među ostalim razvojem povezanih vještina. Trebalo bi razmotriti dobro osmišljene poticaje za zapošljavanje i tranziciju, **cjeloživotno učenje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje** te mjere usavršavanja i prekvalifikacije kako bi se poduprlo otvaranje radnih mjesta i **upravljanje tranzicijom** **te** kako bi se riješio **i previdio** nedostatak radne snage i vještina **te premostio jaz između obrazovanja i tržišta rada**, s obzirom na **nužnu** digitalnu i zelenu transformaciju **te kako bi se ograničio** učinak ruske invazije na Ukrajinu **i sve veći troškovi života u Europi. Države članice trebale bi prilagoditi svoje politike zapošljavanja i na razini Unije koordinirati provedbu najboljih praksi u pogledu privremenih mjera kojima se štite radnici i tržišta rada u vrijeme krize te u to uključiti socijalne partnere. Takve mjere mogle bi uključivati subvencije za plaće, potporu dohotku i produljenje programa naknada za nezaposlenost, kao i produljenje plaćenog bolovanja i dopusta za pružatelje skrbi te dogovore o radu na daljinu. Države članice trebale bi podupirati preobrazbu ključnih gospodarskih sektora prema osiguravanju samodostatnosti i strateške autonomije. Kako bi se potaknula pravedna mobilnost radne snage, posebnu pozornost trebalo bi posvetiti zaštiti prava i radnih mjesta mobilnih radnika, priznavanju diploma i jačanju prekograničnih programa obrazovanja i razmjene. Europsko nadzorno tijelo za rad ima važnu ulogu u pomaganju državama članicama i Komisiji da osiguraju pravednu, jednostavnu i učinkovitu provedbu pravila Unije o mobilnosti radne snage i koordinaciji sustava socijalne sigurnosti.**

Amandman 20

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 5. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Oporezivanje bi trebalo **preusmjeriti s rada na druge izvore kojima se više podupiru** zapošljavanje i uključiv rast **te** koji su usklađeni s klimatskim i okolišnim ciljevima, **uzimajući** u obzir učinak **preraspodjele** poreznog sustava **te istodobno štiteći** prihode **potrebne** za primjerenu socijalnu zaštitu i rashode kojima se **potiče rast**.

Izmjena

Nacionalnim oporezivanjem trebalo bi **podupirati** zapošljavanje i uključiv rast u skladu s **ciljevima politike navedenima u članku 3. UEU-a, kao i ciljevima održivog razvoja, Pariškim sporazumom te** klimatskim i okolišnim ciljevima **europskog zelenog plana. U okviru poreznih reformi trebalo bi** uzeti u obzir **njihov distributivni** učinak poreznog sustava **i zaštititi** prihode za **javna ulaganja, posebno kvalitetne javne usluge, socijalnu zaštitu i održivi rast kojima se potiče** trošenje.

Amandman 21

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 5. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice, uključujući one u kojima postoje zakonske minimalne plaće, trebale bi promicati kolektivno pregovaranje o određivanju plaća i osigurati djelotvorno sudjelovanje socijalnih partnera na transparentan i predvidljiv način i tako omogućiti odgovarajuće prilagođavanje plaća kretanjima produktivnosti te stvarati uvjete za pravedne plaće koje omogućuju dostojan životni standard, pri čemu bi posebnu pozornost trebale posvetiti skupinama s nižim i srednjim prihodima radi postizanja uzlazne socioekonomske konvergencije. U okviru mehanizama određivanja plaća trebalo bi uzeti u obzir socioekonomske uvjete, što uključuje regionalna i sektorska kretanja. Poštujući nacionalne prakse i autonomiju socijalnih

Izmjena

Politike kojima se osigurava da plaće omogućuju dostojan životni standard, među ostalim za skupine u nepovoljnom položaju, i dalje su važne za rješavanje problema siromaštva unatoč zaposlenju. Države članice, uključujući one u kojima postoje zakonske minimalne plaće, trebale bi promicati kolektivno pregovaranje o određivanju plaća i osigurati djelotvorno sudjelovanje socijalnih partnera na transparentan i predvidljiv način i tako omogućiti odgovarajuće prilagođavanje plaća **dugoročnim** kretanjima produktivnosti te stvarati uvjete za pravedne plaće koje omogućuju dostojan životni standard **za sve radnike**, pri čemu bi posebnu pozornost trebale posvetiti skupinama s nižim i srednjim prihodima **i**

partnera, države članice i socijalni partneri trebali bi osigurati da svi radnici imaju pravedne plaće ostvarivanjem koristi, izravno ili neizravno, od kolektivnih ugovora ili odgovarajućih zakonskih minimalnih plaća, uzimajući u obzir njihov učinak na konkurentnost, otvaranje radnih mjesta i siromaštvo unatoč zaposlenju.

njihovoj kupovnoj moći radi postizanja uzlazne socioekonomske konvergencije. U okviru mehanizama određivanja plaća trebalo bi uzeti u obzir socioekonomske uvjete, što uključuje regionalna i sektorska kretanja, ***koristeći se, primjerice, skupom roba i usluga po stvarnim cijenama utvrđenima na nacionalnoj razini ili međunarodnim ili nacionalnim referentnim vrijednostima***. Poštujući nacionalne prakse i autonomiju socijalnih partnera ***u skladu s ugovorima***, države članice i socijalni partneri trebali bi osigurati da svi radnici imaju pravedne plaće ostvarivanjem koristi, izravno ili neizravno, ***bilo*** od kolektivnih ugovora ili ***od*** odgovarajućih zakonskih minimalnih plaća, uzimajući u obzir njihov učinak na konkurentnost, otvaranje radnih mjesta, ***rodnu ravnopravnost*** i siromaštvo unatoč zaposlenju. ***Ne dovodeći u pitanje nadležnost država članica da odrede zakonsku minimalnu plaću i omoguće odstupanja i odbitke, važno je izbjeći široku primjenu odstupanja i odbitaka jer bi mogli negativno utjecati na primjerenost plaća. One osiguravaju da se tim odstupanjima i odbicima poštuju načela nediskriminacije i proporcionalnosti te da se njima ostvaruje legitiman cilj u skladu s Direktivom o primjerenim minimalnim plaćama u Europskoj uniji.***

Amandman 22

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 5. – stavak 4.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Primatelji sredstava Unije poštuju primjenjivo pravo Unije i nacionalno pravo o socijalnim i radničkim pravima i oporezivanju. Države članice trebale bi se pobrinuti za to da se javna financijska potpora koja se dodjeljuje poduzećima za borbu protiv gospodarskih učinaka

pandemije i ruske invazije na Ukrajinu uvjetuje time da se sredstva upotrebljavaju u korist zaposlenika i da se poduzeća koja primaju sredstva suzdrže od isplate bonusa članovima uprave, isplate dividendi ili ponude programa otkupa dionica sve dok primaju takvu potporu;

Amandman 23

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 6. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

U kontekstu digitalne i zelene tranzicije, demografskih promjena i **rata u Ukrajini** države članice trebale bi promicati održivost, produktivnost, zapošljivost i **ljudski kapital**, poticati stjecanje vještina i kompetencija tijekom cijelog života i odgovarati na trenutačne i buduće potrebe tržišta rada, s obzirom na glavni cilj EU-a za 2030. u pogledu vještina. Isto tako, države članice trebale bi prilagoditi svoje sustave obrazovanja i osposobljavanja te ulagati u njih kako bi osigurale visokokvalitetno i uključivo obrazovanje, **uključujući** strukovno obrazovanje i osposobljavanje, pristup digitalnom učenju i jezično osposobljavanje (npr. u slučaju izbjeglica, među ostalim iz Ukrajine). Države članice trebale bi surađivati sa socijalnim partnerima, pružateljima obrazovanja i osposobljavanja, poduzećima i drugim dionicima kako bi se uklonile strukturne slabosti u sustavima obrazovanja i osposobljavanja te poboljšala njihova kvaliteta i relevantnost za tržište rada, **među ostalim i u cilju omogućavanja** zelene i digitalne tranzicije, uklanjanja postojećih neusklađenosti vještina i sprečavanja pojave novih nedostataka radne snage, posebno za aktivnosti povezane s programom REPowerEU, kao što su uvođenje energije iz obnovljivih izvora **ili** obnova **zgrada**. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti izazovima s

Izmjena

U kontekstu digitalne i zelene tranzicije, demografskih promjena, **ruske invazije na Ukrajinu, kao i sve većih životnih troškova**, države članice trebale bi promicati **socijalna prava**, održivost, produktivnost, zapošljivost **i ulaganja u zaposlenike i građane poticanjem** stjecanje vještina i kompetencija tijekom cijelog života i odgovarati na trenutačne i buduće potrebe tržišta rada, s obzirom na glavni cilj EU-a za 2030. u pogledu vještina, **posebno digitalnih vještina**. Isto tako, države članice trebale bi **prilagoditi i modernizirati** svoje javne sustave obrazovanja i osposobljavanja **te ulagati u njih** kako bi osigurale visokokvalitetno i uključivo obrazovanje, **prije svega** strukovno obrazovanje i osposobljavanje, **poduzetničko znanje, uključujući društveno poduzetništvo**, pristup digitalnom učenju i jezično osposobljavanje (npr. u slučaju **svih** izbjeglica, među ostalim **onih** iz Ukrajine), **kao i formalno i neformalno cjeloživotno učenje**. Države članice trebale bi surađivati sa socijalnim partnerima, **regionalnim i lokalnim vlastima**, pružateljima obrazovanja i osposobljavanja, poduzećima i drugim dionicima kako bi se uklonile strukturne i **novonastale** slabosti u sustavima obrazovanja i osposobljavanja te poboljšala njihova kvaliteta i relevantnost za tržište rada, među ostalim, **kako bi se**

kojima se suočava nastavnička profesija, među ostalim ulaganjem u digitalne kompetencije učitelja i nastavnika. U sustavima obrazovanja i osposobljavanja svi bi učenici i polaznici trebali steći ključne kompetencije, uključujući osnovne i digitalne vještine, te transverzalne kompetencije kako bi se postavili temelji za prilagodljivost i otpornost tijekom života. Države članice trebale bi nastojati ojačati pojedinačna prava na osposobljavanje i osigurati njihovu prenosivost pri promjeni radnog mjesta, među ostalim, prema potrebi, putem individualnih računa za učenje te uspostaviti pouzdan sustava procjene kvalitete osposobljavanja. Države članice trebale bi iskoristiti potencijal mikrokvifikacija za potporu cjeloživotnom učenju i zapošljivosti. ***Svima*** bi trebale ***pomoći da predviđaju potrebe tržišta rada i bolje im se prilagode, posebice kontinuiranim usavršavanjem i prekvalifikacijom te pružanjem integriranog usmjeravanja i savjetovanja***, u svrhu podupiranja pravedne i poštene tranzicije za sve, ***jačanja socijalnih ishoda, rješavanja pitanja manjka radne snage i neusklađenosti postojećih i traženih vještina, poboljšanja*** opće otpornosti gospodarstva ***na šokove i olakšavanja*** potencijalnih prilagodbi.

dodatno podržala i ubrzala zelena i digitalna tranzicija, uklonile postojeće neusklađenosti vještina, ***zastarijevanje vještina*** i spriječile pojave novih nedostataka radne snage, posebno za aktivnosti povezane s programom REPowerEU, kao što su uvođenje energije iz obnovljivih izvora, ***energetska učinkovitost*** ili ***temeljita*** obnova ***zgrada***. ***Države članice trebale bi se pozabaviti potrebama sektora i regija u kojima postoje strukturni nedostaci tržišta rada i vještina, među ostalim u cilju istovremenog omogućavanja zelene, tehnološke i digitalne tranzicije. Države članice trebale bi podupirati i poticati poduzeća ulažu u vještine svojeg osoblja i pružiti pristojne uvjete rada i zapošljavanja kako bi privukli kvalificirane radnike. Nadalje, države članice trebale bi iskoristiti sva raspoloživa sredstva iz ESF-a plus i drugih programa i instrumenata Unije, kao što je Next Generation EU, za poboljšanje kvalifikacija mladih i promicanje dvojnih obrazovnih sustava.*** Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti izazovima s kojima se suočava nastavnička profesija, među ostalim ulaganjem u digitalne kompetencije učitelja i nastavnika, ***kao i njihovo znanje o klimatskim promjenama i održivom razvoju***. U sustavima obrazovanja i osposobljavanja svi bi učenici i polaznici trebali steći ključne kompetencije, uključujući osnovne i digitalne vještine, te ***transverzalne i neformalne*** kompetencije, ***kao što su komunikacija i kritičko razmišljanje***, kako bi se postavili temelji za prilagodljivost i otpornost tijekom života ***te bi se učitelje trebalo pripremiti kako bi mogli pružiti te kompetencije svojim učenicima. Kako bi se potaknuli razvoj i mobilnost učenika s obzirom na cilj povećanja godišnjeg sudjelovanja odraslih u osposobljavanju na 60 % do 2030.,*** države članice trebale bi nastojati ojačati pojedinačna prava na osposobljavanje i osigurati njihovu prenosivost pri promjeni

radnog mjesta, među ostalim, prema potrebi, putem individualnih računa za učenje te uspostaviti pouzdan sustava procjene kvalitete osposobljavanja. Države članice trebale bi iskoristiti potencijal mikrokvilifikacija za potporu cjeloživotnom učenju i zapošljivosti. ***Istodobno bi trebali osigurati da se očuva humanistička strana obrazovanja te zaštite težnje pojedinca.*** U cilju podržavanja poštenih i pravednih tranzicija za sve, ***te kako bi se predvidjele potrebe tržišta rada i bolje prilagodilo njima, ključno je da države članice poboljšaju opću otpornost gospodarstva. Trebale bi poticati pristojne radne uvjete i*** moguće prilagodbe ***kontinuiranim usavršavanjem i prekvalifikacijama, jačanjem sustava i usluga socijalne zaštite te pružanjem integriranog usmjeravanja i savjetovanja, kao i aktivnim politikama tržišta rada, među ostalim s obzirom na buduće gospodarske šokove.***

Amandman 24

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 6. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice trebale bi poticati jednake mogućnosti za sve ***uklanjanjem*** nejednakosti u sustavima obrazovanja i osposobljavanja. Konkretno, djeci bi trebalo omogućiti pristup ***kvalitetnom*** ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, u skladu s europskim jamstvom za djecu. Države članice trebale bi podići opću razinu kvalifikacija, smanjiti broj osoba koje rano napuštaju obrazovanje i osposobljavanje, podupirati pristup obrazovanju djeci iz ***udaljenih područja***, povećati privlačnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO), ***povećati*** pristup tercijarnom obrazovanju i njegovo završavanje, mladima olakšati prijelaz iz obrazovnog sustava na tržište

Izmjena

Države članice trebale bi poticati jednake mogućnosti za sve ***iskorjenjivanjem*** nejednakosti u sustavima obrazovanja i osposobljavanja. Konkretno, djeci bi trebalo omogućiti ***jednak*** pristup ***visokokvalitetnom*** ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, u skladu s europskim jamstvom za djecu ***i ciljevima iz Barcelone***. Države članice trebale bi podići opću razinu kvalifikacija, smanjiti broj osoba koje rano napuštaju obrazovanje i osposobljavanje, podupirati pristup obrazovanju djeci iz ***skupina i regija u nepovoljnom položaju***, povećati privlačnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO), ***promicati*** ***povećani*** pristup tercijarnom obrazovanju i

rada kvalitetnim pripravništvom i naukovanjem te povećati sudjelovanje odraslih u kontinuiranom učenju, posebno među polaznicima u nepovoljnom položaju i onima s najmanje kvalifikacija. Uzimajući u obzir nove zahtjeve digitalnih, zelenih i sve starijih društava, države članice trebale bi u svojim sustavima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja pospješiti učenje kroz rad, među ostalim u okviru kvalitetnog i učinkovitog naukovanja te povećati broj osoba s kvalifikacijom u području znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM), na razini strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te u tercijarnom obrazovanju, posebice žena. Nadalje, države članice trebale bi povećati relevantnost tercijarnog obrazovanja i, prema potrebi, istraživanja za tržište rada, poboljšati praćenje i predviđanje vještina učiniti vještine vidljivijima i **omogućiti bolju** usporedivost kvalifikacija, među ostalim onih stečenih u inozemstvu, te povećati mogućnosti za priznavanje i vrednovanje vještina i kompetencija stečenih izvan formalnog obrazovanja i osposobljavanja. Trebale bi unaprijediti i povećati ponudu i iskorištavanje **fleksibilnog trajnog** strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Države članice **također bi trebale pomoći niskokvalificiranim odraslim osobama** da održe ili unaprijede svoju dugoročnu zapošljivost poboljšanjem pristupa kvalitetnim mogućnostima za učenje i većim iskorištavanjem tih mogućnosti provedbom Preporuke o oblicima usavršavanja, uključujući procjenu vještina, ponudu obrazovanja i osposobljavanja usklađenu s prilikama na tržištu rada **te vrednovanje i priznavanje stečenih vještina**.

njegovo završavanje, mladima olakšati prijelaz iz obrazovnog sustava na tržište rada kvalitetnim **plaćenim uključivim** pripravništvom i naukovanjem te povećati sudjelovanje odraslih u kontinuiranom učenju, posebno među polaznicima u nepovoljnom položaju i onima s najmanje kvalifikacija. Uzimajući u obzir nove zahtjeve digitalnih, zelenih i sve starijih društava, države članice trebale bi u svojim sustavima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja pospješiti učenje kroz rad, među ostalim u okviru kvalitetnog i učinkovitog **plaćenog uključivog** naukovanja te **osigurati kontinuirano ulaganje u cjeloživotno učenje**, povećati broj osoba s kvalifikacijom u području znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM), na razini strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te u tercijarnom obrazovanju, posebice žena. Nadalje, države članice trebale bi povećati relevantnost tercijarnog obrazovanja i, prema potrebi, istraživanja za tržište rada, **ojačati dvojno osposobljavanje**, poboljšati praćenje i predviđanje vještina, učiniti vještine vidljivijima i **pojednostavniti** usporedivost **i priznavanje** kvalifikacija, među ostalim onih stečenih u inozemstvu, te povećati mogućnosti za priznavanje i vrednovanje vještina i kompetencija stečenih izvan formalnog obrazovanja i osposobljavanja, **također i za državljane trećih zemalja**. Trebale bi unaprijediti i povećati **trajnu** ponudu i iskorištavanje **fleksibilnijeg i uključivog** strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Države članice **trebale bi podupirati otvaranje radnih mjesta i ulagati u programe socijalne zaštite, među ostalim za osobe s invaliditetom i radnike s poteškoćama u usavršavanju i prekvalifikaciji, te podupirati niskokvalificirane odrasle osobe u pristupu tržištu rada i stabilnom kvalitetnom zapošljavanju. U tom je kontekstu važno** da održe ili unaprijede svoju dugoročnu zapošljivost poboljšanjem pristupa kvalitetnim mogućnostima za učenje i većim iskorištavanjem tih

mogućnosti provedbom Preporuke o oblicima usavršavanja, uključujući procjenu vještina, ponudu obrazovanja i osposobljavanja usklađenu s prilikama na tržištu rada. ***Trebalo bi poticati pravo na plaćeni dopust za stručno osposobljavanje u profesionalne svrhe, u skladu s relevantnim konvencijama Međunarodne organizacije rada (MOR), kojim se radnicima omogućuje pohađanje programa osposobljavanja tijekom radnog vremena. Države članice trebale bi poduzeti potrebne mjere za promicanje univerzalnog, učinkovitog i ravnopravnog pristupa učenju i osposobljavanju na daljinu, potpuno uzimajući u obzir potrebe osoba s invaliditetom, osoba koje žive u udaljenim područjima i roditelja, posebno samohranih roditelja.***

Amandman 25

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 6. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice trebale bi nezaposlenim i neaktivnim osobama pružiti djelotvornu, pravodobnu, koordiniranu i prilagođenu pomoć koja se temelji na pružanju potpore u traženju posla, osposobljavanju, prekvalifikaciji i pristupu drugim potpornim uslugama, uz posvećivanje posebne pozornosti ***ranjivim*** skupinama i osobama koje su ***osobito pogođene*** zelenom i digitalnom tranzicijom. Kako bi se znatno smanjila ***i spriječila*** dugoročna i strukturna nezaposlenost, trebalo bi što je prije moguće provesti sveobuhvatne strategije koje uključuju detaljne individualne procjene nezaposlenih osoba, a najkasnije 18 mjeseci nakon početka nezaposlenosti. Nezaposlenost mladih i pitanje mladih koji ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja te nisu u sustavu obrazovanja odraslih (NEET) trebalo bi i dalje rješavati sprečavanjem ranog

Izmjena

Države članice trebale bi nezaposlenim i neaktivnim ***radno sposobnim osobama, posebno dugotrajno nezaposlenima,*** pružiti djelotvornu, pravodobnu, koordiniranu i prilagođenu pomoć ***za poboljšanje izgleda na tržištu rada,*** koja se temelji na pružanju potpore u traženju posla, osposobljavanju, prekvalifikaciji i pristupu drugim potpornim uslugama, ***među ostalim u području zdravlja i stanovanja,*** uz posvećivanje posebne pozornosti skupinama ***u nepovoljnom položaju*** i osobama ***kojima je potrebna dodatna pomoć kako bi se mogle nositi sa*** zelenom i digitalnom tranzicijom. Kako bi se znatno smanjio i spriječio rizik od dugoročne i strukturne nezaposlenosti, trebalo bi što je prije moguće, a najkasnije 18 mjeseci od početka nezaposlenosti provesti sveobuhvatne strategije koje uključuju detaljne individualne procjene

napuštanja školovanja i strukturnim poboljšanjem prelaska iz škole na posao, među ostalim potpunom provedbom ojačane Garancije za mlade, koja bi isto tako trebala **značajno** podupirati **prilike** za kvalitetno zapošljavanje mladih u razdoblju oporavka nakon pandemije. Osim toga, s obzirom na Europsku godinu mladih 2022., države članice trebale bi pojačati napore **posebno** kako bi istaknule kako zelena i digitalna tranzicija pružaju novu perspektivu za budućnost i prilike za suzbijanje negativnog učinka pandemije na mlade.

nezaposlenih osoba, **a najkasnije nakon osam mjeseci za novozaposlene radnike kako bi se spriječio rizik od dugotrajne nezaposlenosti, s posebnim naglaskom na osobe s invaliditetom i druge skupine u nepovoljnom položaju. Države članice trebale bi, zajedno sa socijalnim partnerima, omogućavati prijelaz s jednog radnog mjesta na drugo, uz potporu ESF-a plus, Fonda za pravednu tranziciju i inicijativa kao što je RePowerEU.** Nezaposlenost mladih, **nesigurno zapošljavanje mladih** i pitanje mladih koji ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja te nisu u sustavu obrazovanja odraslih (NEET) trebalo bi i dalje rješavati **kao prioritete** sprečavanjem ranog napuštanja školovanja, **uključujući plaćena uključiva naukovanja, i strukturnim poboljšanjem prelaska iz škole na posao, među ostalim potpunom i učinkovitom** provedbom ojačane Garancije za mlade **i upotrebom relevantnih financijskih sredstava Unije, kao što su sredstva iz ESF-a plus i Mehanizma za oporavak i otpornost,** koji bi isto tako trebali podupirati kvalitetno zapošljavanje mladih u razdoblju oporavka nakon pandemije. **Nadalje, države članice trebale bi stažistima, pripravnicima i vježbenicima osigurati pristojne radne uvjete i pristup socijalnoj zaštiti.** Osim toga, s obzirom na Europsku godinu mladih 2022., države članice trebale bi pojačati napore kako bi istaknule kako zelena i digitalna tranzicija pružaju novu perspektivu za budućnost i prilike za suzbijanje negativnog učinka pandemije na mlade. **Države članice trebale bi razmotriti provedbu klauzule o mladima kojom bi se procijenio učinak novih inicijativa u svim područjima politika na mlade.**

Amandman 26

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 6. – stavak 4.

Države članice trebale bi nastojati ukloniti prepreke sudjelovanju na tržištu rada i čimbenike koji odvrćaju od **sudjelovanja** na tržištu rada te osigurati poticaje za sudjelovanje na njemu, posebno za **osobe s niskim dohotkom, osobe koje ostvaruju drugi dohodak** u kućanstvu i one koje su najudaljenije od tržišta rada, uključujući osobe migrantskog podrijetla i marginalizirane Rome. S obzirom na velik manjak radne snage u određenim zanimanjima i sektorima, države članice trebale bi pridonijeti poticanju ponude radne snage, posebno promicanjem **primjerenih** plaća i **pristojnih** radnih uvjeta, kao i učinkovitih aktivnih politika tržišta rada. Države članice trebale bi podupirati **prilagođeno** radno okruženje za osobe s invaliditetom, među ostalim s pomoću ciljane financijske potpore i usluga koje im omogućuju sudjelovanje na tržištu rada i u društvu.

Amandman 27

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 6. – stavak 5.

Trebalo bi **riješiti** pitanje rodne **razlike** u zapošljavanju i u plaćama. Države članice trebale bi osigurati rodnu ravnopravnost i veće sudjelovanje žena na tržištu rada,

Države članice trebale bi nastojati ukloniti prepreke pristupu tržištu rada i čimbenike koji odvrćaju od pristupa tržištu rada te osigurati poticaje za **pristup i sudjelovanje** njemu, posebno za **skupine u nepovoljnom položaju** i one koje su najudaljenije od tržišta rada, uključujući **osobe s invaliditetom**, osobe migrantskog podrijetla i marginalizirane Rome. S obzirom na velik manjak radne snage u određenim zanimanjima i sektorima, države članice trebale bi pridonijeti poticanju ponude radne snage, posebno promicanjem **pristojnih** plaća i radnih uvjeta, kao i učinkovitih aktivnih politika tržišta rada. Države članice trebale bi podupirati **pristupačno** radno okruženje za osobe s invaliditetom i **osiguravanje razumne prilagodbe na radnom mjestu**, među ostalim s pomoću ciljane financijske potpore, **proizvoda**, usluga i **okruženja koji** im omogućuju sudjelovanje na tržištu rada i u društvu. **Regulirani rad na daljinu i nove tehnologije mogu pružiti prilike, posebno skupinama u nepovoljnom položaju, pod uvjetom da postoji potrebna digitalna infrastruktura koja je cjenovno pristupačna i dostupna svima. Međutim, rad na daljinu ne bi trebao odriješiti poslodavce obveze pružanja razumne prilagodbe na radnom mjestu i stvaranja uključive kulture na radnom mjestu za radnike s invaliditetom.**

Trebalo bi **riješiti** pitanje **postojeće** rodne razlike u zapošljavanju, **plaćama i mirovinama**. Države članice trebale bi osigurati rodnu ravnopravnost i veće

među ostalim osiguravanjem jednakih mogućnosti i napredovanja u karijeri te uklanjanjem prepreka za njihov pristup vodećim pozicijama na svim razinama donošenja odluka. Trebalo bi osigurati jednaku plaću za jednak rad ili rad jednake vrijednosti te transparentnost plaća. Trebalo bi promicati usklađivanje poslovnog, obiteljskog i privatnog života i za žene i muškarce, posebice putem pristupa *povoljnoj* kvalitetnoj *dugotrajnoj* skrbi te uslugama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Države članice trebale bi osigurati da se roditeljima i drugim osobama koje imaju obvezu skrbiti o drugima omogući pristup primjerenom obiteljskom dopustu i fleksibilnim radnim uvjetima kako bi ostvarili ravnotežu između poslovnog, obiteljskog i privatnog života te bi trebale promicati ravnopravno ostvarivanje tih prava među ženama i muškarcima.

sudjelovanje žena na tržištu rada, među ostalim osiguravanjem jednakih mogućnosti, *obrazovanja* i napredovanja u karijeri te uklanjanjem prepreka za njihov pristup vodećim pozicijama na svim razinama donošenja odluka. ***Države članice trebale bi hitno provesti Direktivu Europskog parlamenta i Vijeća o poboljšanju rodne ravnoteže među neizvršnim direktorima trgovačkih društava uvrštenih na burzama te o drugim povezanim mjerama^{1a}. Države članice trebaju osigurati da se razdoblja roditeljnog i roditeljskog dopusta vrednuju na odgovarajući načini i u smislu doprinosa i u smislu mirovinskih prava, kako bi se odrazila važnost odgoja budućih generacija, posebno u kontekstu starenja društva.*** Trebalo bi, *u skladu s ugovorima, učinkovito* osigurati jednaku plaću za jednak rad ili rad jednake vrijednosti te transparentnost plaća, *primjerice uspostavljanjem nacionalnog indeksa jednakosti plaća između muškaraca i žena u čitavoj njihovoj različitosti.* Trebalo bi promicati usklađivanje poslovnog, obiteljskog i privatnog života i za žene i muškarce, posebice putem *univerzalnog i učinkovitog* pristupa povoljnoj kvalitetnoj *dugotrajnoj* skrbi te uslugama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, *kao i ravnomjernom podjelom odgovornosti u pogledu skrbi i kućanskih poslova.* Države članice trebale bi osigurati da se roditeljima i drugim osobama koje imaju obvezu skrbiti o drugima omogući pristup primjerenom obiteljskom dopustu i fleksibilnim radnim uvjetima kako bi ostvarili ravnotežu između poslovnog, obiteljskog i privatnog života te bi trebale promicati ravnopravno ostvarivanje tih prava među ženama i muškarcima. ***Nadalje, trebale bi osigurati pristup kvalitetnom stručnom osposobljavanju za njegovatelje, priznavanje njihovih kvalifikacija i podupirati poslodavce u sektoru skrbi da pronadu i zadrže kvalificirano osoblje, s posebnim***

naglaskom na pristojnim radnim uvjetima. Države članice trebale bi postupno napredovati prema potpuno plaćenom i jednako dugom roditeljskom i očinskom dopustu.

^{1a} Još nije objavljeno u Službenom listu.

Amandman 28

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 7. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Kako bi države članice iskoristile dinamičnu i produktivnu radnu snagu te nove obrasce rada i poslovne modele, trebale bi surađivati sa socijalnim partnerima na uspostavi pravednih, transparentnih i predvidljivih radnih uvjeta te pritom postići ravnotežu između prava i obveza. Trebale bi smanjiti i sprečavati segmentaciju tržišta rada, suzbijati neprijavljeni rad i lažno samozapošljavanje te poticati prijelaz na oblike zapošljavanja na neodređeno vrijeme. Propisi o zaštiti radnih mjesta, radno pravo i institucije trebali bi osigurati i **prikladno okruženje za zapošljavanje i potrebnu fleksibilnost za poslodavce da se brzo prilagode promjenama u gospodarskom kontekstu te pritom štiti** radna prava i osigurati socijalnu zaštitu, **odgovarajuću razinu sigurnosti te zdravo, sigurno i** dobro prilagođeno radno okruženje za sve radnike. Promicanje upotrebe fleksibilnih radnih uvjeta kao što je rad na daljinu može pridonijeti višim razinama zaposlenosti i uključivijim tržištima rada u kontekstu okruženja nakon pandemije. Istodobno je važno osigurati poštovanje prava radnika u pogledu radnog vremena, radnih uvjeta i ravnoteže između poslovnog i privatnog života. Trebalo bi **sprečavati** radne odnose koji vode do

Izmjena

Kako bi države članice iskoristile dinamičnu i produktivnu radnu snagu te nove obrasce rada i poslovne modele, trebale bi surađivati sa socijalnim partnerima na uspostavi pravednih, transparentnih i predvidljivih radnih uvjeta te pritom postići ravnotežu između prava i obveza **za zaposlenike i poslodavce. Komisija i države članice trebale bi u tom pogledu poduzeti konkretne mjere za promicanje i jačanje kolektivnog pregovaranja i socijalnog dijaloga.** Trebale bi smanjiti i sprečavati segmentaciju tržišta rada, suzbijati neprijavljeni rad i lažno samozapošljavanje te poticati prijelaz na oblike zapošljavanja na neodređeno vrijeme. Propisi o zaštiti radnih mjesta, radno pravo i institucije trebali bi osigurati **zaštitu** radnih prava, **visoku razinu** socijalne zaštite i **sigurno zapošljavanje, uključivo zapošljavanje, zdravlje i sigurnost na radu,** te dobro prilagođeno radno okruženje za sve radnike. **Istodobno, države članice trebale bi osigurati prikladno okruženje za procvat poduzeća i fleksibilnost poslodavaca da se prilagode promjenama.** Promicanje upotrebe fleksibilnih radnih uvjeta **dogovorenih između poslodavaca i radnika ili njihovih predstavnika,** kao što je rad na daljinu može pridonijeti višim

nesigurnih radnih uvjeta, među ostalim u slučaju radnika koji rade putem platforme, osobito ako su niskokvalificirani, i suzbijanjem zlouporabe nestandardnih ugovora. U slučaju neopravdanog otkaza trebalo bi osigurati pristup djelotvornom nepristranom rješavanju sporova i pravo na pravnu zaštitu, što uključuje primjerenu naknadu.

razinama zaposlenosti i uključivijim tržištima rada u kontekstu okruženja nakon pandemije, **posebno za samohrane roditelje, osobe s invaliditetom i osobe koje žive u ruralnim i udaljenim regijama.** Istodobno je važno osigurati poštovanje prava radnika u pogledu radnog vremena, radnih uvjeta, **uključujući zdravlje i sigurnost na radu, kao i socijalnu zaštitu** i ravnoteže između poslovnog i privatnog života. Trebalo bi **hitno zaustaviti** radne odnose koji vode do nesigurnih radnih uvjeta **i nepošteno konkurencije**, među ostalim u slučaju radnika koji rade putem platforme, osobito ako su niskokvalificirani, i suzbijanjem zlouporabe nestandardnih ugovora. **Države članice trebale bi osigurati pristojne radne uvjete, socijalna prava i pristup odgovarajućoj socijalnoj zaštiti za sve radnike. U tu bi svrhu države članice trebale u potpunosti provoditi Konvenciju MOR-a o inspekciji rada br. 81 i ulagati u učinkovite inspekcije rada osnaživanjem nadležnih tijela te koordinirati svoje napore u borbi protiv prekograničnog zlostavljanja u okviru Europskog nadzornog tijela za rad.** U slučaju neopravdanog otkaza trebalo bi osigurati pristup djelotvornom nepristranom rješavanju sporova i pravo na pravnu zaštitu, što uključuje primjerenu naknadu. **Države članice trebale bi se oslanjati na europske agencije i mrežu javnih službi za zapošljavanje diljem Unije kako bi utvrdile najbolje prakse utemeljene na dokazima, potaknule komparativno učenje i promicale bolju koordinaciju politika zapošljavanja.**

Amandman 29

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 7. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Politikama bi se trebalo nastojati poboljšati

Politikama bi se trebalo nastojati poboljšati

i poduprijeti sudjelovanje na tržištu rada, usklađivanje s potrebama tržišta rada i tranzicije, **među ostalim** u regijama u nepovoljnom položaju. Države članice trebale bi djelotvorno **poticati i** podupirati osobe koje mogu sudjelovati na tržištu rada, posebno **ranjive** skupine kao što su **niskokvalificirane** osobe, osobe migrantskog podrijetla, uključujući osobe koje imaju status privremene zaštite, i marginalizirane Rome. Države članice trebale bi ojačati opseg i djelotvornost aktivnih politika tržišta rada povećanjem njihove usmjerenosti, dosega i područja primjene i njihovim boljim povezivanjem sa socijalnim uslugama, osposobljavanjem i potporom dohotku za nezaposlene dok traže **posao i** na temelju njihovih prava i odgovornosti. Države članice trebale bi poboljšati kapacitet javnih službi za zapošljavanje kako bi te službe pružile pravodobnu i prilagođenu pomoć tražiteljima zaposlenja, odgovorile na trenutačne i buduće potrebe tržišta rada te provele upravljanje na temelju rezultata, koje se podupire i digitalizacijom.

i poduprijeti sudjelovanje na tržištu rada, usklađivanje s potrebama tržišta rada i tranzicije, **posebno zelenu i digitalnu tranziciju, također u regijama i područjima u nepovoljnom položaju, među ostalim u udaljenim i ruralnim regijama, područjima u nepovoljnom položaju, otocima i najudaljenijim** regijama. Države članice trebale bi djelotvorno **omogućiti** osobama koje mogu sudjelovati na tržištu rada **da pronadu kvalitetno zaposlenje**, posebno **ranjive** skupine kao što su **mladi i stariji, niskokvalificirane osobe, neformalni radnici, osobe s invaliditetom**, osobe migrantskog podrijetla, uključujući osobe koje imaju status privremene zaštite, i marginalizirane Rome. Države članice trebale bi ojačati opseg i djelotvornost aktivnih politika tržišta rada povećanjem njihove usmjerenosti, dosega i područja primjene i njihovim boljim povezivanjem sa socijalnim uslugama, osposobljavanjem i potporom **pristojnom** dohotku za nezaposlene dok traže **kvalitetan posao i** na temelju njihovih prava i odgovornosti. Države članice trebale bi poboljšati kapacitet javnih službi za zapošljavanje kako bi te službe pružile pravodobnu i prilagođenu pomoć tražiteljima zaposlenja, odgovorile na trenutačne i buduće potrebe tržišta rada, **kao i želje tražitelja zaposlenja**, te provele upravljanje na temelju rezultata, koje se podupire i digitalizacijom. **Države članice trebale bi osigurati da se te usluge i potpora nude na internetu i izvan njega kako bi bile dostupne svima, uključujući starijim osobama i osobama s invaliditetom, kako bi se osiguralo da nitko ne bude zapostavljen.**

Amandman 30

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 7. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice trebale bi nezaposlenim osobama osigurati primjerenu naknadu za nezaposlenost tijekom razumno dugog razdoblja, u skladu s njihovim doprinosima i nacionalnim pravilima o ispunjavanju uvjeta za primanje naknade. Naknade **za nezaposlenost ne bi smjele biti takve da destimuliraju** brz povratak na tržište rada i trebale bi biti popraćene aktivnim politikama tržišta rada.

Amandman 31

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 7. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Mobilnost učenika i polaznika te radnika trebalo bi **odgovarajuće** podupirati **u cilju povećanja** njihovih vještina i zapošljivosti **te kako bi se iskoristio puni potencijal europskog tržišta rada, uz istodobno osiguravanje** pravednih uvjeta za sve koji obavljaju prekograničnu djelatnost **te jačanje** administrativne suradnje nacionalnih uprava u pogledu mobilnih radnika, uz iskorištavanje pomoći Europskog nadzornog tijela za rad. Mobilnost radnika u ključnim zanimanjima i prekograničnih, sezonskih i upućenih radnika trebalo bi podupirati u slučaju privremenog zatvaranja granica zbog **pitanja zaštite javnog zdravlja**.

Izmjena

Države članice trebale bi nezaposlenim osobama osigurati primjerenu naknadu za nezaposlenost tijekom razumno dugog razdoblja, u skladu s njihovim doprinosima i nacionalnim pravilima o ispunjavanju uvjeta za primanje naknade. **Tim** naknadama **se ne destimulira** brz povratak na tržište rada, **kako je navedeno u načelu br. 13 europskog stupa socijalnih prava**, i trebale bi biti popraćene aktivnim politikama tržišta rada.

Izmjena

Države članice trebale bi podupirati mobilnost radne snage u Uniji kako bi se premostili nedostaci regionalnog i sektorskog tržišta rada i iskoristio puni potencijal tržišta rada Unije, uz uspješno uklanjanje negativnog učinka „odljeva mozgova” u određenim regijama. **Istodobno** bi trebalo podupirati mobilnost učenika i polaznika te radnika **kako bi se povećalo** njihovo **znanje**, vještine i zapošljivost, **posebno jačanjem programa Erasmus+**. **Države članice trebale bi osigurati prava i pristojne radne uvjete i uvjete zapošljavanja** za sve koji obavljaju prekograničnu djelatnost, **kao i prenosivost socijalnih prava i povlastica poboljšanjem** administrativne suradnje nacionalnih uprava u pogledu mobilnih radnika, **kao i** uz iskorištavanje pomoći Europskog nadzornog tijela za rad. **Pravedna** mobilnost radnika u ključnim zanimanjima i prekograničnih radnika, **uključujući pogranične, sezonske i upućene radnike** trebalo bi se podupirati **i njihova bi se prava trebala poštovati, uključujući** u slučaju privremenog zatvaranja granica, **na**

primjer u pogledu zdravlja i sigurnosti, porezne rezidentnosti i koordinacije socijalne sigurnosti.

Amandman 32

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 7. – stavak 4.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Države članice trebale bi surađivati u koordinaciji socijalne sigurnosti za mobilne radnike, uključujući samozaposlene radnike koji rade u drugoj državi članici. Modernizacija sustava socijalne sigurnosti trebala bi pogodovati načelima tržišta rada Unije osiguravajući održive nacionalne sustave socijalne zaštite kojima se izbjegavaju bilo kakve praznine u zaštiti i, u konačnici, osigurava produktivna radna snaga. U tu bi svrhu države članice svojim nacionalnim planovima u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih instrumenata Unije trebale poboljšati digitalizaciju javnih usluga kako bi poboljšale kvalitetu svojeg rada, posebno potpunom provedbom sustava za elektroničku razmjenu informacija o socijalnoj sigurnosti. Države članice trebale bi povećati prekogranična partnerstva i bolje promicati i upotrebljavati druge relevantne europske alate, kao što su Europska mreža službi za zapošljavanje (EURES) i mreža JSZ-ova, kako bi pružile potporu mobilnim radnicima, posebno pružajući im sveobuhvatne informacije o mogućnostima zapošljavanja i socijalnoj zaštiti.

Amandman 33

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 7. – stavak 5.

Osim toga, države članice bi trebale nastojati stvoriti odgovarajuće uvjete za nove oblike rada, čime bi se ostvario njihov potencijal za otvaranje radnih mjesta, istodobno osiguravajući njihovu usklađenost s postojećim socijalnim pravima. Države članice stoga bi trebale **pružati savjete i smjernice o** pravima i obvezama koji se primjenjuju u kontekstu netipičnih ugovora i novih oblika rada, kao što je rad putem digitalnih platformi. U tom pogledu socijalni partneri mogu imati ključnu ulogu, a države članice trebale bi ih podupirati u povezivanju i predstavljanju osoba koje rade putem netipičnih ugovora ili platformi. Isto tako, države članice trebale bi pružiti potporu provedbi – **primjerice u obliku** smjernica ili namjenskog osposobljavanja za inspektorate rada – u pogledu izazova koji proizlaze iz novih oblika organizacije rada, kao što su algoritamsko upravljanje, nadzor podataka te rad na neodređeno ili na određeno na daljinu.

Amandman 34

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 7. – stavak 6.

Nadovezujući se na postojeće nacionalne prakse i kako bi se ostvarili djelotvorniji socijalni dijalog i bolji socioekonomski

Osim toga, države članice bi trebale nastojati stvoriti odgovarajuće uvjete za nove oblike rada, čime bi se ostvario njihov potencijal za otvaranje radnih mjesta, istodobno osiguravajući njihovu usklađenost s postojećim **radnim pravom i** socijalnim pravima. Države članice stoga bi trebale **jamčiti prava i obveze** koji se primjenjuju u kontekstu netipičnih ugovora i novih oblika rada, kao što je rad putem digitalnih platformi **te, prema potrebi, pružati savjete i smjernice. Istodobno, države članice trebale bi poticati prijelaz na oblike zapošljavanja na neodređeno vrijeme u skladu s europskim stupom socijalnih prava.** U tom pogledu socijalni partneri mogu imati ključnu ulogu, a države članice trebale bi ih podupirati u povezivanju i predstavljanju osoba koje rade putem netipičnih ugovora ili platformi, **olakšavajući kolektivno zastupanje i djelovanje za stvarno samozaposlene osobe.** Isto tako, države članice trebale bi pružiti potporu provedbi, **među ostalim osiguravanjem odgovarajućih ljudskih i financijskih resursa,** smjernica ili namjenskog osposobljavanja za inspektorate rada u pogledu izazova koji proizlaze iz novih oblika organizacije rada, kao što su algoritamsko upravljanje, nadzor podataka te rad na neodređeno ili na određeno na daljinu, **kao i učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće kazne.**

Nadovezujući se na postojeće nacionalne prakse te radi **promicanja i** postizanja učinkovitijeg **i intenzivnijeg** socijalnog

ishodi, među ostalim u kriznim situacijama **kao što je rat u** Ukrajini, države članice trebale bi osigurati pravodobno i smisleno sudjelovanje **socijalnih partnera** u osmišljavanju i provedbi reformi i politika zapošljavanja te socijalnih reformi i politika te, ako je to relevantno, gospodarskih reformi i politika, **među ostalim potporom povećanju kapaciteta socijalnih partnera**. Države članice trebale bi poticati socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje. Socijalne partnere trebalo bi poticati da pregovaraju o kolektivnim ugovorima i sklapaju ih u svim područjima koja su im relevantna, poštujući u potpunosti njihovu autonomiju i pravo na zajedničko djelovanje.

dijaloga i boljih socioekonomskih ishoda, među ostalim u kriznim vremenima poput **ruske invazije na** Ukrajinu, **sve većih troškova života i ubrzavanja klimatskih promjena**, države članice trebale bi **podupirati jačanje socijalnih partnera na svim razinama i** osigurati **njihovo** pravodobno i smisleno sudjelovanje u osmišljavanju i provedbi reformi i politika u području zapošljavanja te socijalnih i, prema potrebi, gospodarskih **i okolišnih** reformi i politika. Države članice trebale bi poticati **i promicati** socijalni dijalog **i proširenje područja obuhvaćenog kolektivnim pregovaranjem**. Socijalne partnere trebalo bi poticati da pregovaraju o kolektivnim ugovorima i sklapaju ih u svim područjima koja su im relevantna, poštujući u potpunosti njihovu autonomiju i pravo na zajedničko djelovanje.

Amandman 35

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 7. – stavak 7.

Tekst koji je predložila Komisija

Ako je to relevantno i nadovezujući se na postojeće nacionalne prakse, države članice trebale bi uzeti u obzir iskustvo relevantnih organizacija civilnoga društva u vezi sa zapošljavanjem i socijalnim pitanjima.

Izmjena

Ako je to relevantno i nadovezujući se na postojeće nacionalne prakse, države članice trebale bi uzeti u obzir **stručno znanje i** iskustvo relevantnih organizacija civilnoga društva u vezi sa zapošljavanjem, socijalnim **i okolišnim** pitanjima, **uključujući one koji predstavljaju skupine u nepovoljnom položaju i blisko surađuju s njima te se suočavaju s preprekama na tržištu rada i kvalitetnim zapošljavanjem**. **Nadalje, države članice trebale bi podupirati organizacije civilnog društva koje pružaju neprofitne socijalne službe i službe za zapošljavanje.**

Amandman 36

Prijedlog odluke
Prilog I. – smjernica 7. – stavak 7.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Zdravo i sigurno radno mjesto od ključne je važnosti. Države članice trebale bi osigurati da poslodavci poštuju zdravstvene i sigurnosne propise i podržavati ih u tome te da radnicima i njihovim predstavnicima pružaju odgovarajuće informacije, provode procjene rizika i poduzimaju preventivne mjere. To bi trebalo uključivati smanjenje broja nesreća sa smrtnim ishodom na radu i iskorjenjivanja slučajeva raka povezanog s radom utvrđivanjem, među ostalim, obvezujućih graničnih vrijednosti za profesionalnu izloženost opasnim tvarima na radnom mjestu. U tom bi pogledu države članice trebale uzeti u obzir učinak psihosocijalnih rizika na radu, profesionalnih bolesti, kao i rizika povezanih s klimatskim promjenama, kao što su toplinski valovi, suše ili šumski požari, na zdravlje i sigurnost radnika, posebno u građevinskom sektoru, poljoprivrednom sektoru i sektoru javnih usluga. Države članice trebale bi razmotriti i predvidjeti učinak sadašnjih i budućih kriza na tržište rada, među ostalim u kontekstu klimatske krize i otvorene strateške autonomije Europe, pružanjem potpore radnicima koji su privremeno nezaposleni ili rade sa skraćenim radnim vremenom jer su poslodavci prisiljeni obustaviti obavljanje djelatnosti ili pružanje usluga, kao i pružanjem potpore samozaposlenim radnicima i malim poduzećima kako bi mogli zadržati osoblje i nastave sa svojim djelatnostima ili pružanjem usluga.

Amandman 37

Prijedlog odluke
Prilog I. – smjernica 8. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice trebale bi promicati uključiva tržišta rada koja su **otvorena** za sve tako što će uspostaviti djelotvorne mjere za borbu protiv svih oblika diskriminacije i za promicanje jednakih mogućnosti za sve, a posebice za skupine koje su nedovoljno zastupljene na tržištu rada, te pritom posvetiti dužnu pozornost regionalnoj i teritorijalnoj dimenziji. Trebale bi osigurati jednako postupanje u pogledu zapošljavanja, socijalne zaštite, zdravlja **i** dugotrajne skrbi, obrazovanja i pristupa robi i uslugama, bez obzira na rod, rasnu ili etničku pripadnost, vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili spolnu orijentaciju.

Izmjena

Države članice trebale bi promicati **socijalna prava i** uključiva tržišta rada koja su **dostupna** za sve tako što će uspostaviti djelotvorne mjere za borbu protiv svih oblika diskriminacije **i stereotipa** i za promicanje jednakih mogućnosti za sve, a posebice za skupine koje su nedovoljno zastupljene na tržištu rada **ili su u nepovoljnom položaju**, te pritom posvetiti dužnu pozornost regionalnoj i teritorijalnoj dimenziji. Trebale bi osigurati jednaku **plaću za jednak rad ili rad jednake vrijednosti, personaliziranu potpora za tražitelje zaposlenja** te jednako postupanje **i prava** u pogledu zapošljavanja, socijalne zaštite, **zdravstvene zaštite, skrbi o djeci**, dugotrajne skrbi, obrazovanja i pristupa **stanovanju**, robi i uslugama, bez obzira na rod, rasnu ili etničku pripadnost, **socijalno porijeklo**, vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili spolnu orijentaciju.

Amandman 38

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 8. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice trebale bi osuvremeniti sustave socijalne zaštite radi pružanja odgovarajuće, djelotvorne, učinkovite i održive socijalne zaštite za sve, tijekom svih faza života, promičući socijalnu uključenost i uzlaznu društvenu mobilnost, potičući sudjelovanje na tržištu rada, podupirući socijalno ulaganje, **suzbijajući** siromaštvo i rješavajući pitanje nejednakosti, među ostalim oblikovanjem njihova poreznog sustava i sustava naknada te procjenom distribucijskog učinka politika. Nadopunjavanjem univerzalnih pristupa **selektivnim** pristupima **poboljšat** će se djelotvornost **sustavâ** socijalne zaštite. Cilj **osuvremenjivanja** sustavâ

Izmjena

Države članice trebale bi osuvremeniti **i ulagati** u sustave socijalne zaštite radi pružanja odgovarajuće, djelotvorne, učinkovite i održive socijalne zaštite za sve, tijekom svih faza života, promičući socijalnu uključenost i uzlaznu društvenu **konvergenciju** i mobilnost, **podržavajući i pristup kvalitetnom zaposlenju**, podupirući socijalno ulaganje, **eliminirajući** siromaštvo, **uključujući siromaštvo unatoč zaposlenju**, i rješavajući pitanje nejednakosti, među ostalim **progressivnim** oblikovanjem njihova poreznog sustava i sustava naknada te procjenom distribucijskog učinka politika.

socijalne zaštite **trebao bi biti i poboljšanje njihove otpornosti** na višedimenzionalne izazove.

Amandman

39

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 8. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice trebale bi razraditi i integrirati tri sastavnice aktivnog uključivanja: odgovarajuću potporu dohotku, uključiva tržišta rada i pristup **kvalitetnim** uslugama potpore prilagođenih individualnim potrebama. U okviru sustavâ socijalne zaštite trebale bi osigurati primjerene naknade u obliku minimalnog dohotka za sve osobe koje nemaju dovoljno sredstava i promicati socijalnu uključenost tako da se građane potiče na aktivno sudjelovanje u društvu i na tržištu rada, među ostalim ciljanim pružanjem socijalnih usluga.

Amandman

40

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 8. – stavak 4.

Nadopunjavanjem univerzalnih pristupa **ciljanim** pristupima **poboljšat** će se djelotvornost socijalne zaštite. **Države članice trebale bi poboljšati otpornost i održivost svojih** sustava socijalne zaštite na višedimenzionalne izazove.

Izmjena

Države članice trebale bi razraditi i integrirati tri sastavnice aktivnog uključivanja: odgovarajuću potporu dohotku, uključiva tržišta rada i pristup kvalitetnim uslugama prilagođenih individualnim potrebama. U okviru sustavâ socijalne zaštite trebale bi osigurati primjerene naknade u obliku minimalnog dohotka^{1a} **dostupne** za sve osobe koje nemaju dovoljno sredstava **kako bi se osigurao dostojanstven život** i promicati socijalnu uključenost tako da se građane **ohrabruje i** potiče na aktivno sudjelovanje **i reintegraciju** u društvo i na tržište rada, među ostalim ciljanim pružanjem **pristupa potrebnim dobrima i socijalnim uslugama**. **Dostupnost sustava socijalne zaštite trebalo bi pratiti i ocjenjivati na temelju pristupa temeljenog na pravima.**

^{1a} **Prijedlog Komisije za preporuku Vijeća o odgovarajućem minimalnom dohotku kojim se osigurava aktivno uključivanje, 28. rujna 2022.**

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&furtherNews=yes&newsId=10417>

Dostupnost povoljnih, pristupačnih i kvalitetnih usluga kao što su rani i predškolski odgoj i obrazovanje, izvanškolska skrb, obrazovanje, osposobljavanje, stanovanje, zdravstvene usluge i dugotrajna skrb nužan je preduvjet za osiguravanje jednakih mogućnosti. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti, uključujući siromaštvo zaposlenih, u skladu s glavnim ciljem EU-a za 2030. u pogledu smanjenja siromaštva. Pitanje siromaštva djece osobito bi trebalo rješavati sveobuhvatnim i integriranim mjerama, posebno potpunom provedbom europskog jamstva za djecu.

Uzimajući u obzir i dalje zabrinjavajuće razine siromaštva, posljedice krize uzrokovane bolešću COVID-19, rusku invaziju na Ukrajinu, sve veće troškove života i ubrzavanje klimatskih promjena, potrebno je uložiti više napora u borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti putem horizontalne strategije za siromaštvo unatoč zaposlenju, energetska siromaštvo i siromaštvo u pogledu mobilnosti, siromaštvo hranom i beskućništvo. U tom kontekstu posebnu pozornost treba posvetiti djeci, starijim osobama, samohranim roditeljima, posebno samohranim majkama, etničkim manjinama, migrantima i osobama s invaliditetom. Problem siromaštva djece posebno bi trebalo rješavati sveobuhvatnim i integriranim mjerama, posebno potpunom provedbom europskog jamstva za djecu i povećanjem namjenskog proračuna na najmanje 20 milijardi EUR, u skladu s Rezolucijom Europskog parlamenta od 19. svibnja 2022. o socijalnim i gospodarskim posljedicama ruskog rata u Ukrajini na EU – jačanje sposobnosti EU-a za djelovanje. Države članice trebale bi podnijeti svoje nacionalne akcijske planove za europsko jamstvo za djecu za borbu protiv siromaštva djece i poticanje jednakih mogućnosti tako da se djeci kojoj je potrebna pomoć zajamči učinkovit i besplatan pristup zdravstvenoj skrbi, obrazovanju i školskim aktivnostima, ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju te učinkovit pristup odgovarajućem stanovanju i zdravoj prehrani u skladu s glavnim ciljem EU-a za 2030. da se broj osoba izloženih riziku od siromaštva i socijalne isključenosti smanji za najmanje 15 milijuna, uključujući najmanje 5 milijuna djece. Sve države članice trebale bi potrošiti više od 5 % svojih dodijeljenih sredstava u okviru ESF-a plus na borbu protiv siromaštva djece i promicanje dobrobiti

djece.

Amandman 41

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 8. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

Države članice trebale bi svima, među ostalim djeci, osigurati pristup osnovnim uslugama. Države članice trebale bi osobama kojima je potrebna pomoć ili ranjivim osobama osigurati pristup **primjerenim** socijalnim stanovima ili pomoći za stanovanje. Njima bi se trebao osigurati prelazak na čistu i pravednu energiju i riješiti problem energetske siromaštva kao sve važnijeg oblika siromaštva zbog rasta cijena energije, **što je djelomično povezano s ratom u Ukrajini**, među ostalim, prema potrebi, ciljanim privremenim mjerama potpore dohotku. Osim toga, trebalo bi provesti politike uključive obnove stambenih prostora. U vezi s tim uslugama trebalo bi uzeti u obzir konkretne potrebe osoba s invaliditetom, među ostalim pristupačnost. **Posebno bi trebalo razmotriti** problem beskućništva. Države članice trebale bi osigurati **pravodoban** pristup **cjenovno pristupačnoj** preventivnoj i kurativnoj zdravstvenoj i dugotrajnoj skrbi **dobre kvalitete te pritom zaštititi dugoročnu održivost sustava.**

Izmjena

Države članice trebale bi svima, među ostalim djeci, osigurati pristup osnovnim uslugama **dobre kvalitete**. Države članice trebale bi osobama kojima je potrebna pomoć ili ranjivim osobama **ili osobama u nepovoljnom položaju** osigurati pristup **pristojnim** socijalnim stanovima ili pomoći za stanovanje, **riješiti prisilne deložacije i njihove posljedice, ulagati u pristupačno stanovanje za osobe sa smanjenom pokretljivošću i poduzeti mjere za osiguravanje poštene i pravedne tranzicije u pogledu poboljšanja energetske učinkovitosti postojećeg stambenog fonda**. Njima bi se trebao osigurati prelazak na čistu i pravednu energiju i riješiti problem energetske siromaštva kao sve važnijeg oblika siromaštva zbog rasta cijena energije, među ostalim, prema potrebi, ciljanim privremenim mjerama potpore dohotku **i strukturalnim ulaganjima**. Trebalo bi provesti i politike uključive obnove stambenih prostora **kako bi se osiguralo pristupačno, cjenovno pristupačno i zdravo stanovanje kako bi se spriječilo nerazmjerno povećanje troškova života stanara**. U vezi s tim uslugama trebalo bi uzeti u obzir konkretne potrebe osoba s invaliditetom, među ostalim pristupačnost. Beskućništvo bi trebalo **iskorijeniti do 2030., u skladu s Rezolucijom Europskog parlamenta od 24. studenoga 2020. o smanjenju stopa beskućništva u EU-u, uzimajući kao osnovu pristup „Housing First”**. **Kriza bolesti COVID-19 ukazuje na potrebu za većim javnim ulaganjima kako bi se osigurao dovoljan broj dobro obučenog medicinskog osoblja i osoblja u području**

skrbi te pristup zdravstvenoj skrbi za sve, uključujući skupine u nepovoljnom položaju. Stoga, bi države članice trebale osigurati učinkovit i ravnopravan pristup održivoj preventivnoj i kurativnoj javnozdravstvenoj skrbi, posebno skrbi za mentalno zdravlje i dugotrajnoj skrbi visoke kvalitete.

Amandman 42

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 8. – stavak 6.

Tekst koji je predložila Komisija

U skladu s aktivacijom Direktive o privremenoj zaštiti⁴³, države članice trebale bi izbjeglicama iz Ukrajine ponuditi odgovarajuću razinu zaštite, uključujući pravo boravka, pristup tržištu rada i integraciju na njega, pristup obrazovanju, osposobljavanju i stanovanju, kao i pristup sustavima socijalne sigurnosti, zdravstvenoj *skrbi*, socijalnoj skrbi ili drugoj pomoći te sredstvima za život. Djeci bi trebalo osigurati pristup odgoju i obrazovanju te osnovnim uslugama *u skladu* s europskim jamstvom za djecu. Kad je riječ o djeci i adolescentima bez pratnje, države članice trebale bi provoditi pravo na zakonsko skrbništvo.

Izmjena

U skladu s aktivacijom Direktive o privremenoj zaštiti⁴³, države članice trebale bi izbjeglicama iz Ukrajine ponuditi odgovarajuću razinu zaštite, uključujući *Rome i državljane trećih zemalja koji zakonito borave u Ukrajini i bježe u Europu zbog ruske invazije na Ukrajinu*. U tom bi pogledu *trebalo osigurati* pravo boravka, pristup tržištu rada i integraciju na njega, pristup obrazovanju, *pomoći s jezikom*, osposobljavanju i stanovanju, kao i pristup sustavima socijalne sigurnosti, zdravstvenoj *i psihosocijalnoj* skrbi, socijalnoj skrbi ili drugoj pomoći te sredstvima za život. Djeci bi trebalo osigurati pristup *besplatnom kvalitetnom* odgoju i obrazovanju te osnovnim uslugama *na ravnopravnoj osnovi s vršnjacima u državi članici domaćinu* u skladu s u skladu s europskim jamstvom za djecu. Kad je riječ o djeci i adolescentima bez pratnje, države članice trebale bi provoditi pravo na zakonsko skrbništvo. *Države članice trebale bi razmisliti o tome da se zaštita na temelju Direktive o privremenoj zaštiti proširi na sve izbjeglice te pružiti odgovore na pitanja poslodavaca u pogledu zapošljavanja osoba koje imaju samo privremeni status.*

⁴³ Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od

⁴³ Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od

20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba

Amandman 43

Prijedlog odluke

Prilog I. – smjernica 8. – stavak 7.

Tekst koji je predložila Komisija

U kontekstu sve duljeg životnog vijeka i demografskih promjena, države članice trebale bi osigurati prikladnost i održivost mirovinskih sustava za radnike i samozaposlene osobe, pružajući jednake mogućnosti za **žene i muškarce** u kontekstu stjecanja i pribrajanja mirovinskih prava, **među ostalim putem** sustavâ dopunskog mirovinskog osiguranja kako bi se osigurao **primjeren** dohodak u **starijoj dobi**. Mirovinske reforme trebalo bi **poduprijeti politikama čiji je cilj smanjiti rodnu razliku u mirovinama, kao i** mjerama za **produljenje** radnog vijeka, **poput povećanja stvarne dobi za umirovljenje, za što je potrebno olakšati sudjelovanje starijih osoba na tržištu rada, a te bi politike** trebalo **uključiti u strategije aktivnog starenja**. Države članice trebale bi uspostaviti konstruktivan dijalog sa socijalnim partnerima i drugim relevantnim dionicima te omogućiti odgovarajuće postupno uvođenje reformi.

20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba

Izmjena

U kontekstu sve duljeg životnog vijeka i demografskih promjena, države članice trebale bi osigurati prikladnost i održivost mirovinskih sustava za radnike i samozaposlene osobe, pružajući jednake mogućnosti za **pojedince** u kontekstu stjecanja i pribrajanja mirovinskih prava, **u javnim i profesionalnim sustavima mirovinskog osiguranja ili u njihovom spoju, uz** dodatno mirovinsko osiguranje, **kako** bi se osigurao **pristojan mirovinski** dohodak **iznad granice siromaštva**. Mirovinske reforme trebale bi **se temeljiti na aktivnom starenju optimiziranjem mogućnosti za radnike svake dobi da rade u kvalitetnim, produktivnim i zdravim uvjetima do zakonske dobi za umirovljenje. Istodobno bi radnici koji žele ostati aktivni nakon što navrše dob za umirovljenje trebali imati mogućnost da to učine. Trebalo bi utvrditi posebne mjere u području demografije radne snage, zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu, obrazovanja i osposobljavanja, upravljanja vještinama i kompetencijama, organizacije rada za zdrav i produktivan radni vijek, uz međugeneracijski pristup. Države članice** trebale bi **omogućiti zapošljavanje mladih i prelazak u mirovinu, zajedno s prijenosom znanja i iskustva iz jedne generacije u drugu**. Države članice trebale bi uspostaviti konstruktivan dijalog sa socijalnim partnerima, **organizacijama civilnog**

društva i drugim relevantnim dionicima te omogućiti odgovarajuće postupno uvođenje reformi, *kao i promjenu u percepciji starijih radnika i njihove zapošljivosti. Nadalje, države članice trebale bi izraditi planove za zdravo starenje koji obuhvaćaju pristup zdravstvenim uslugama i uslugama skrbi, kao i strategije za promicanje zdravlja i prevenciju.*

POSTUPAK U NADLEŽNOM ODBORU

Naslov	Smjernice za politike zapošljavanja država članica
Referentni dokumenti	COM(2022)0241 – C9-0199/2022 – 2022/0165(NLE)
Datum savjetovanja ili zahtjeva za suglasnost	14.6.2022
Nadležni odbor Datum objave na plenarnoj sjednici	EMPL 22.6.2022
Izvjestitelji Datum imenovanja	Alicia Homs Ginel 24.6.2022
Razmatranje u odboru	12.7.2022
Datum usvajanja	10.10.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: 35 –: 4 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	João Albuquerque, Atidzhe Alieva-Veli, Marc Angel, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Loucas Foulas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Alicia Homs Ginel, Irena Joveva, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Max Orville, Dennis Radtke, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Monica Semedo, Eugen Tomac, Maria Walsh, Stefania Zambelli
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Rosa D'Amato, José Gusmão, Evelyn Regner, Terry Reintke
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Attila Ara-Kovács, Franc Bogovič, Mohammed Chahim, Predrag Fred Matic, Jörg Meuthen, Piernicola Pedicini, Marcos Ros Sempere, Sergei Stanishev
Datum podnošenja	12.10.2022

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

35	+
NI	Daniela Rondinelli
PPE	Franc Bogovič, David Casa, Jarosław Duda, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Stelios Kympouropoulos, Dennis Radtke, Eugen Tomac, Maria Walsh
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Irena Joveva, Max Orville, Monica Semedo
S&D	João Albuquerque, Marc Angel, Attila Ara-Kovács, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Mohammed Chahim, Estrella Durá Ferrandis, Alicia Homs Ginell, Predrag Fred Matić, Evelyn Regner, Marcos Ros Sempere, Sergei Stanishev
THE LEFT	José Gusmão
VERTS/ALE	Rosa D'Amato, Katrin Langensiepen, Piernicola Pedicini, Terry Reintke

4	-
ID	Elena Lizzi, Guido Reil, Stefania Zambelli
NI	Jörg Meuthen

2	0
PPE	Radan Kanev, Miriam Lexmann

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani